

31/3/25 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11 } చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జనవరి నెల 27-వ తేది మంగళవారము } No. 252
సంపుటము ౧౧ } (శ్రీ) రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, మాఘమాస శుద్ధ తృతీయ 3. } సంచిక ౨౫౦

ఆమృతాంజనము

1925

క్యాలండరు

1925

“మహాత్మాగాంధీ” “రాధాకృష్ణ”

3 అందమైన రంగులతో ముద్రింపబడి, చుద్దులు మూటగట్టుచున్నది.

ముఖ్యముగ గమనింపుడు:—

31-1-1925 తేదివరకు ధరలయందు ప్రత్యేక సదుపాయముగలదు.

100 కి రు 10-8-0,

ఆలస్యము ఆశాభంగమగును.

1000 కి రు 90.

తక్షణమే మీ ఆర్డరును నాలుగవవంతు అడ్వాన్సుతో పంపుకొనవలెను.

ఆమృతాంజనము డిపో, నెం 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

కొలదివతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరపడుడు ?

మహర్షిదేవేంద్రనాథ రాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గంభీర రచన:— మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

చరిత్రవ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ తగినది. 214 పేజీలు }
నిండుక్యాలికొబైండు షెడర్ వైటుకాగితములు }

ధర రు 2 8 0
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

తపాలపెట్టె నెం 212, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి మద్రాసు.

నేటి రాత్రి

ప్రధానమైన వాటి అన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది

గొప్ప ఉత్సాహ సమయము. సూపర్ - కలౌనల్ యూనివర్సల్ వారిచే

తయారుచేయబడిన వాటిని మద్రాసులో ప్రదర్శించుట ఇదియే ప్రథమ పర్యాయము

ది హాంచీబాక్ ఆఫ్ నోటీడేమ్

(విక్టర్ హూగోను ఇమ్మార్టల్ క్లాసిక్)

విత్ లాన్ చాని

3091 సుప్రసిద్ధమైన దేదీప్యమైన పరిమాణము గలది

దీనిని మీరు తప్పక చూచి తీరవలెను - మద్రాసు ప్రజలందరు తప్పక ఇక్కడకి వత్తురు

నాట్య కళలము, కళా కళలము, రచనా కళలము.

మాంటురోడ్డు నందున్న

వెలింగ్టన్ సినిమాయందు

అత్యంతముగా 24-1-25 తేది శనివారమునుండి, 30-1-25 తేది శుక్రవారమువరకు

ప్రదర్శించబడును.

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి

గుఱ్ఱపు వందెములు

1924-1925

ఈదిగవ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును

1925 సం॥రం జనవరి నెల

6.

1925 సం॥రం ఫిబ్రవరి నెల

7, 14.

ఎల్లక్రికెట్ బోలార్లకు తేటరు, బంతి, స్కోర్లు

ప్రవేశకట్టుము:

మొదటితరగతి: పురుషులకు రు 5 స్త్రీలకు రు 3

రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0.50

బీచ్, పార్కు, ఎగ్జోరు మొదలగు స్టేషనుల నుండి స్పెషలుజండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంకితములయిన మా వెబ్సైట్ను చూచుకొనవలెను.

మదన కామేశ్వర లేవ్యము.

దుర్బలల పాలిటి సుంజీవి మేనాము, నిక్కాళి కట్ట వస్త్రము, నిస్సత్తవ, ఆతిమాత్రము, వీటిని హాలింబి నుంచి బలమును, యావ్యసమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతానప్రాప్తిని కలిగించు నుప్రహాదము. 2 డబ్బీలను వాడుడు.

20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0. వి.సి. చార్జి 0.8-0 5188 పి. శి. ఏ. లిండు కంపెనీ,

ఆయుర్వేద సమాజం పెరిశేపి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

విదేశపత్రికాభిప్రాయములు

కాంగ్రెసు - తెన్ను లేని సభ
(లంకను ప్రేము)

నేడు (జనవరి 27) బొంబాయినుండి వచ్చిన వార్తలను, వర్తమానములలో స్వరాజ్యపత్రికమువారు ముద్రించినపుడు, దానిని చదివిన గూర్చి వర్ణించునట్లుగా తెలుపుచున్నది. ఈ పత్రిక విదగ్ధదే. ఈ పత్రిక నూనెపల ఎన్నికలలో విగ్రహించిన యా స్వరాజ్యపత్రికమువారు తామును సరియైన పద్ధతిని విడిచి అంత కన్న రెట్టిమైన యువశక్తి గలవారిని సమీపించుచు బాగుండునని తలపోయుచున్నట్లు వ్రాయును. కాంగ్రెసు కా సభా బహిష్కారవిధానముతో జతజేయుటవలన వికీల గా జరిగిన సరిజ్ఞాన భూమిపైను బయట బడుచున్నది. దీనివలన శక్తి ప్రయోజనము లేకుండెను. మీరు తమకు సహాయము చేయుచున్న స్వరాజ్యపత్రికా వినుగు కల్పించుచున్నారు. భారత రాజకీయములందు సత్యము లేదని తమపత్రికమువారే సిద్ధించుచున్నారు. అట్టి అభిప్రాయము బెల్గాము కాంగ్రెసు వలననే నూరలేదు. కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఆశ్చర్యకరమగు ఉపన్యాసమునను, అసహాయాద్యమనాయకుడు బలవంతము యితరులతో జేయవలసినవిన్న బహిష్కారము వలనను, మరలంక హెచ్చినది. క్రిందలేదు కాంగ్రెసు జయింపనుండి విడువబడుటయూ, అతని కదివరకుండిన గౌరవమువలనను, అతని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనబడెడికాదు. అతనికి వ్యతిరేకముగా నుండు వారు సహకారవాదులని ప్రకటించుకొనక పోయినను, అసహాయాద్యమపద్ధతుల విడనాడి కాసనసభలలో జేసినవారు అతని రాజకీయ అసహకారము వెల్లడిజేయ నవకాశ మిచ్చుటకు సంతసింపిరి. వికమత్యములేక చెల్లాచెదురైయున్న స్వరాజ్యపత్రికము వారు దానినై వికమత్యముగా నున్నట్లు ప్రకటించుకొను

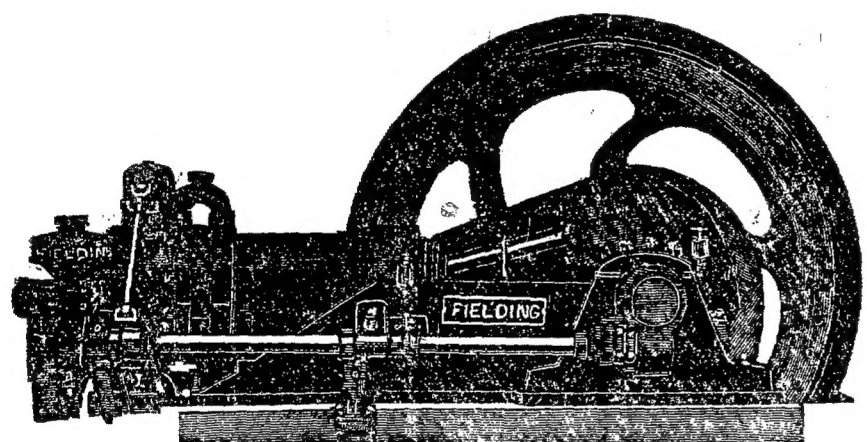
టై నామకా యొక బహిష్కార యుద్ధమును క్రిందటికాను మాసమునందు ముద్రాపించి, సి. ఆర్. దాసుగారు ఒకసారి తమని కొనియాడుటను నిరసింపెను. కాంగ్రెసు అభ్యుదయ దినమున కొక అగ్రగణ్యుల నులు విమర్శనలను మరలను స్వరాజ్య పత్రికమువారిపై విధింపవలెనని, అచట చా బాదు సభలో ప్రయత్నించెను కాని నిష్ఫలము జయింపెను. నవంబరు మాసములో కలకత్తానకు బోయినపుడు ఒక మూత్రమును ఏర్పాటుచేసి ప్రయత్నించుట జరిగెను. బెంగాలు ఆరంభములన, "నవత్యము" అట్టి లేకపోయినను అమిత లెనిగల దానుగారికి పుట్టి గొడవించెను. ఆనాటికిని చిన కట్టుకలవలన, బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధచర్యను అరాజకులపైగాక స్వరాజ్యపత్రికమువారిపై ప్రయోగింపవలెనని సిద్ధ మితములేక చెప్పినట్లు నమ్మకము ముద్రాపించు తోచెను. కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపత్రికమువారు సి. ఆర్. దాసు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగార్లు తూర్పు లాంగ్విపుడు ఒక ప్రకటనయందు చేబ్రాజుజేసెను. బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధచర్యవలన అన్ని పత్రికములవారు వికమత్యముచెందవలసిన అగత్యముకలిగెనను కారణముచేతన అసహాయాద్యమకార్యక్రమమున, కాసనసభా ప్రవేశమునకుండిన ఆశ్చర్యము తొలగించెను. ఇది జరిగిన పిదప అతని కాంగ్రెసు అధ్యక్షత కర్తవ్యమును అందొసంగిన ఉపన్యాసమునందలి ఆసందర్భములు ఆ చరణ యోగ్యముగా ని ముద్రపలు అతని స్నేహితుల కొందరే గూడ నిరసింప జడిసవి. లంక మైత్ర ప్రతిపక్షము వేలకొలది భారతదేశపు పేదప్రజలపై బొంబేజీ యభివృద్ధి గాంచుచుండుటచే నీతిబాహ్యమైనదను అసత్య వాక్యములు, ఈజిప్టులోని బ్రిటిషు విధాననిరసనము మున్నగు ప్రకటనలను, కాయకన్యములను అట్టి ఎన్నికహక్కుండ వలెనను నెపమున రాత్రిపు ప్రకటనయొక అస్పృశ్యతా హిందూ మహమ్మదీయ ప్రాంతల గూర్చిసాధారణ విన్నపములు అతవన్యాసమునందు వెల్లడి జేయబడినవి.

కాంగ్రెసు లెరాజకీయాద్యము శరమ పనిజేయుచు న్నాలో తనకే తెలియదని ఒప్పుకొనెను. అతనికి అనుసరింపవలసిన విధానము తెలిసియున్నచిట్టి స్వరాజ్యపత్రికము కాంగ్రెసు సంఘమునకు విడిచిపెట్టును. స్వరాజ్యపత్రికము నాయకులకై ననుకూలాభిప్రాయము గూర్చి విశేషముగా అభిప్రాయముగల దని తెలుపాలి. దానుగారు సంజేహస్వదమున ఒకవిధానమును నూటించిరి. బెంగాలులోని హక్కులెంబరింపజేయు తొలగించి వాటిపైనే నిమ్మి హాజరగుటకు ప్రయత్నించుట సామర్థ్యపాతా వినియోగం లేననియు, ప్రభుత్వమునకు సంతకము చేయవలయుగా ఎన్నికలు జరుగవలెననియు తెలిపిరి. స్వరాజ్యపత్రికమువారు రాజకీయ నిర్మాణమునకు తగినవారని వెల్లడిచుటకు యామాత్రమునూ వలచుచుండును. ఇండియా దేశసంరక్షణగూర్చి ననుసంధ్యలు, సామంతరాజ్యముల భావిస్థితి గతులను గూర్చియు, మతసంఘము, అల్పసంఖ్యాకుల హక్కుల కాపాడుటను గూర్చియు వారు బాగుగా గుర్తించి తగినపరి మార్గముల జేయగలరను న మృత్యుముగలుగవలెను. వారి మితవాక్య ప్రతిపక్షములు, మొన్నల కొన్నిలో సమావేశమై రాజ్యాంగ క్రమవిరుద్ధమున పద్ధతులపై అంతాశక సులుపులయందు తమకుగల విముఖత తెలియపరచిరి. కాని వారి శోక్తులు, నిరసనములు, వారినాయకులలో కొందరి ప్రవర్తనలు అట్టిసహాయకరములుగ గనపట్టు సర్వే జేయవలయు సప్రమాదము సంస్కరణల విచారణ సంఘమునందు సభ్యులు గానుండియు, ద్వంద్వప్రభుత్వమును తీవ్రముగ విమర్శించుచుండెను. స్థానిక ప్రభుత్వములపై ఇండియాదొరతనము వారికిని ఇండియాదొరతనముపై స్టేటు సెక్రటరీగారికిని గల అధికారమును తగ్గించినగాని ప్రస్తుత విషయమునకు త్వరగ పరిష్కరింపబడజాలవను నమ్మకము మితవాదులనింకను విడుచుటలేదు. నూతనముగా కాసనసభలో యేర్పడిన మహమ్మదీయ సత్తుమువారు తమ సంఘమునకు తగిన మేలునూచించ బడనిది యెట్టి రాజ్యాంగవిధానమార్పునకు సహాయముజేయజాలవని స్పష్టముగ తెలిపిరి. అనగా, హిందూవిశ్వాధికులు యంతగట్టిగా తట్టుబట్టి గోరుచున్న స్వరాజ్యముకే వలము హిందూరాజ్యపైపోయి, తమసంఘమునకు ముప్పును తెచ్చిపెట్టునేమోయని భయపడుచున్నారు. ఎవరో కొలదినుండి కొలదికు అరివాడులు దప్ప తక్కిన భారతదేశ మహమ్మదీయులందరు స్వరాజ్యాంగోక్షణముందు తమ కదివరకుండిన సంబంధమును వదలుకొనిరి.

1919 సం॥ చట్టముపై అభ్యుదయకరముగ మార్పు చేసినజరుగుతావునకు సౌకర్యముల పాటించవలెననిగోరు అల్పసంఖ్యాకులు మహమ్మదీయు లొక్కరేగాదు. కాల పరిమళము గానిది రాజ్యాంగ విధానమార్పుజేసినను లిగి బ్రాహ్మణాధికారముపై బడునను భయమును మహాత్మా బొంబాయిలోని బ్రాహ్మణేతర హిందువులు నూచించుచున్నారు. వారి వక్తయును ఎ. న్ సర్వగారు సంస్కరణల విచారణ సంఘముయందు ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము బాగుగానే పనిజేసిన దనియు ఇండియా దొరతనమువారు సర్వసాధారణముగ జనబాహుళ్యమునకు నుకూలుముగ ప్రవర్తించిరనియు తెలిపిరి. ఇంకను ప్రత్యేకముగా గమనింపదగ్గసంఘము బోపియనులది. అంగ్లోయిండియనులది. మీరు మొత్తముపైన 200,000 మంది గలరు వారిసంఘమునకు సంస్కరణములవలన గలిగిన సాధక బాధకములను విచారించవలెననియు ఇండియాలోని స్థిరనివాసులగుపిరి సంరక్షణ విధానమునకు పకరించని కాసనము లేవియు గానింపవలదనియు గోరుచు వారు కామన్వెథుకు విన్నపముంపుకొనిరి. వారిలో చాలమందిని ఇండియను రిక్యులరు అర్మీనుండి తొలగించిరి. కాని ఇండియను అక్టబర్ ఫోర్సునందు వీకే అధికసంఖ్యాకులుగ గలరు. మదరాసులోని దీక్షలకు పంచములనుగూర్చియు ధీరులగు శిక్షులను గూర్చిగూడ విచారింపవలసియున్నది. సర్వమార్పులు హాయిలే, సర్వ విలియము బద్ధపుకుగార్ల ప్రయాసము వలన శిక్షులపైను అల జడితగ్గియు న్నారు భారత జాతీయవాదులు కాసనసభల స్థానికజేయు విధానమును విడచిపెట్టి, పైన బెల్లిన అల్పసంఖ్యాకుల హక్కులను కాపాడ దగ్గదియు అచరయోగ్యమైనదియు నగు రాజ్యాంగ విధానమును జేసినైన 1929 సం॥ సంస్కరణలు రెండవమెట్టు విస్తరింప జేయవలయు ప్రతిపాదించుటకై గడంకుటయొక్క ముగాజో ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వ కార్యములను ప్రతిసభయందు స్థానిక జేయుటకు బూనుకొనిరి. అట్లు మున్ను, ఇండియా సామ్రాజ్యమునందలి కాంతి సంతక్షణ బాధ్యతయంతయు ఇండియా దొరతనమునందలి అంగ్లోయులపై నుంచి అట్టి కాంతి వాతావరణము కాపాడు అధికారముల మాత్రము లేకుండ యుండునట్టి రాజకీయ సౌకర్యముల గోరుచున్నారు.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన "ఫీల్డింగు" వేటుంటు శమిడిశల్ క్విక్ స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

యీ యింజను నుమారు రెండే నిమిషములలో వేవరై జరు చేల్లని స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు కాగలదు. యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతుష్టికరముగా పనిచేయును. క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును, యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజంట్లు:—
కె. థోఫాన్ నెం 690 రు. డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో., పోస్టుబాక్సు నెం 203 రు.
12, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

అలస్యము చేయక ఒక దఫా మా ప్రదర్శన కాలకు వచ్చి పరిశీలింపుడు. 1824 ప్రతి

చేర్చినవాటికి ప్రత్యేకముగా సామ్య యియ్యవలెను. అన్నిరకపు వెండిసవరములంగారు నగలు, సామానులు ప్రాకు లో సిద్ధముగానున్నవి. ఒకసారి వచ్చి ఒక చిన్నఉరువునుమాన్ద తీసిన మానవ్యక్తము మీకు తెలియను. మాచి తవిచిత్రపు 172 ఫుటల్ క్యాలరగు 1-కిర్యు 1. తెలిపాను నెం. 802 తంలివిలాసము "ఉమ్మిడియార్" ఉమ్మిడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి కంపెని, నగలవర్తకులు, 25, చైవాబజారుకోడు, మదరాసు.

నాగవత్తులు

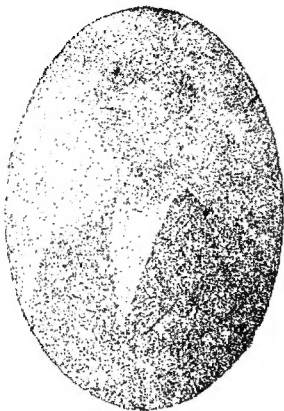
ఇవి 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు అనేకమోస్తరులలో నవనాగరికమునకు తగినటు తయారుచేయుటకును. పాతికాపరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము చెడలువరకు చేయవచ్చును. వీటికి తయగుసహా మజూరి ర్యు 25 లు మొదలు ర్యు 85 లు వరకు గలదు. పువ్వరా గములు, పట్టెకంపులు, నత్తుములు మొదలగునవి క్రమముగా ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వ కార్యములను ప్రతిసభయందు స్థానిక జేయుటకు బూనుకొనిరి. అట్లు మున్ను, ఇండియా సామ్రాజ్యమునందలి కాంతి సంతక్షణ బాధ్యతయంతయు ఇండియా దొరతనమునందలి అంగ్లోయులపై నుంచి అట్టి కాంతి వాతావరణము కాపాడు అధికారముల మాత్రము లేకుండ యుండునట్టి రాజకీయ సౌకర్యముల గోరుచున్నారు.

కాశ్యపాదు.

ముప్పనసోమరాజు అండు పీఠాజు.

పెద్దపురము పోస్టు.

TRADE MARK.

విజ్ఞాపన

స్వదేశము

1918 సం॥

సంవిమేయ మనదేశము నపండించుచున్న పట్టు తో మాఫ్యాక్టరీ లోనే పడుతుట, నేయుట, రం గులు చేయుటనున్న గుప మలనల వివిధరకముల

వస్త్రములను గంగుతో చిత్రవిచిత్రమైన జరీ సాదా అంచు లు కమ్మతోను తయారుచేయుచి వస్త్రములకు తదితరులకు విక్ర యించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన 88వ అఖిలభారత కాం గ్రెసును ప్రదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులను అవి దే తియులోని పట్టువస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువనాణ్యమై నవిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమునగుండి వ్రా యుచు మాబట్టలను గురించి పీయూష కాంతిభూషణు గారు అమృత బహువృత్తిక యందు ఇట్లు వ్రాసిరి.

... ఇతర కాంగ్రెసుసంఘము వారున్న మరయితర ప్రజలుకూడ అన్ని రకములభిద్రులన్నా ప్రదర్శించిరి ఇంకను ఎంద రోకలకు, అందరిని ఇచ్చట ఏకరువుపెట్టుటకు వీలులేదు. పట్టు వస్త్రములు అత్యంతకమలు ప్రదర్శింపబడినవి. పెద్దాపురం రైతు లు ముప్పనసోమరాజు పీఠాజు గార్లు పట్టు ఉత్పత్తియములనుభో వకులను వస్తుగుడ్డల కోయగుడ్డలను తెలగుడ్డలను చీరలను మున్నగురకములను ప్రదర్శించిరి. దెంగులూ అస్సాను వారు కూడ ప్రదర్శించిరి

పట్టువస్త్రములనుగురించి వ్రాయుటలో మాకంపెనీయొ క్క అదెన్నును రకములను విపులముగా వ్రాయుటవలనదేశము స్వదేశీవస్తువర్జితములలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ వత్తివ్వ పరచెదగాక. చెన్నపురిరాజధానిలో ప్రతిపట్టణము నందును మాబట్టలు దొరకును.

కొండవన రైతులు తయారుచేయుచున్న రకములలో నే నాణ్యము వత్తువతోడిన బట్టలనువిక్రయించి మారకములనిమో సపుచ్చుచున్నార గన అందరియొక్క జాగ్రత్తారకు మాప్రతి బట్టయందు వుండేమాక్రేడ్ మార్కును ఇందున ప్రయించితిమి.

శ్రీ సకలవత్సరధీవిక-(వచనము)

గ్రంథకర్త:- శ్రీ కాశీనాథుని సుబ్రహ్మ ణ్యం ఆయ్యవారుగారు, గవర్నరువేట, బెజవాడ.

ఈగ్రంథము తత్త్వవిషయమును సంగ్రహముగ బోధిం చును. ఇందు శ్రుతిస్మృతులనుండియు నితరసంస్కృతాంధ్ర వేదాంతగ్రంథములనుండియు ప్రమాణము లచ్చటచ్చట గలవు. శ్రేలి సులభము. ౧౮ అధ్యాయములు. ఇందలివిషయములు:-

1. గుణశిష్య సంభవము, 2. గురులక్షణములు, 3. ని ర్గుణపరబ్రహ్మము, 4. ప్రణామము, 5. సగుణస్వరూపనిర్ణయము
6. త్రిమూర్తులయొక్క యుక్తి, 7. గణిత్రయ వివరము
8. పంచభూతోత్పత్తి, 9. జీవితో, గమనాగమనములు, 10. అన్నస్వరూపము, 11. జీవకవిషయము, 12. అజపాగాయత్రి,
13. చక్రాంబుధై విషయములు, 14. పంచకోశ వివరము, 15. పిండోద్భిత్త వి ప్రకరణము, 16. చైరాగ్రప్రకరణము, 17. పంచీకరణము, 18. చతుర్విశతి కత్త నివరము, 19. స్వప్త్యాది విషయముల వివరము, 20. నిత్యకర్మానుష్ఠానవిధులు, 21. భవ. స్నాన, భిక్షాగ్రహణ, భిక్షుధారణాదివిధి, 22. యద్రాక్షుధా రణవిధి, 23. మహిమరీ హంత్రోద్ధారణము, 24. శివార్చనక్ర మము, 25. భిక్షుధారణాశ్మకతి, 26. భిక్షి, 27. జీవేశ్వరివిష యముల వివరము, 28. ఆత్మస్వరూపము, 29. ముక్తి, 30. మ హావాక్యములు, 31. ప్రభులింగలీల-తత్త్వబోధ, 32. సర్వమ త్రైకమిత్తము, 33. శివుడు తామకుడు కాదు, 34. ఈశ్వరుడు వైకమిత్తము, 35. " సూర్యమండలంతోవై, 36. గా యత్ర, 37. భూవృక్ష సూపణము, 38. చాతుర్వర్ణ్య దేవారా ధనవ్రతము, 39. శివతీర్థ ప్రసాదగ్రహణము, 40. జయాది హోమవిధులు, 41. ఆపసంహారము

మొదలు నిందు తెలుగున విశ్వేశ్వరతారావలి సం స్కృతముననుసరించి పన్నెనస్తోత్రము, శ్రీరామతోక్తవభుజంగ స్తోత్రము ప్రకటనములను గలవు. దీనివలె రు ౧౦-౦౦.

గ్రంథకర్తగారిమొదలు, బెజవాడ వాణిమూద్రాక్షరశా లాంధ్రపండితులు శ్రీ కాశీనాథుని చినవీరభద్రయ్యఆయ్య వారుగారియొద్దను ప్రతులు క్రయమునకు దొరకును.

తమాషాలు

(ఆంధ్రవత్రికకు ప్రత్యేకము.)

యజమాని (కోపంతో):-అన్నంతింటావా గడ్డితిం టావా?

నేనుడు:-రేను ఇంట్లో ప్రసాదమే భోజనమింటి.

భార్య:-నామీదాన్న, మీకు నోరులేని జంతువుల మీద దయ ఎక్కువ.

భర్త:-నీవు నోరు తెరవకుండావుంటే, ఎక్కువదయ గానే వుంటాను.

రానుయ్య (బిచ్చగానితో):-నీవు ముప్పేలై కాలం వ్యర్థపుచ్చకపోతే పని జేసుకోరాదు?

బిచ్చగాడు:-మీరెప్పుడయినా బిచ్చమెత్తారా?

రానుయ్య:-లేదు.

బిచ్చగాడు:-అందుకనే మీకు పని అంటే ఏమిటో తెలియలేదు.

పిచ్చవా డొకడు బాబులో కూర్చుని యాచించెను. కానీకన్నా ఎక్కువ సొమ్మును తీసుకొనకుండెను. లేదలు, పాపలాలుఇచ్చినను, వానిని మర్చి ఇచ్చివేయుచుండెను. ఈ విశోదంజాసి, పాపారావు బిచ్చవాని నిట్టిదెనెను.

పాపారావు:- నీకు బుద్ధిలేదామీ? కానీకంటె అణా పెద్దదని తెలుసునా?

పిచ్చవాడు:-తెలుసును. అయినా ఒక్కసారి ఎక్కు వడబ్బు తీసుకుంటే, ఈవిశోదం పొగడు.

సర్దుడు:-నీకు నాయనమ్మ ఉందా?

గుమాస్తా:-లేదు.

సర్దుడు:-అత్తఉన్నదా?

గుమాస్తా:-లేదు.

సర్దుడు:-త్వరలో చచ్చిపోయ్యేబంధువు తెవరయి నా ఉన్నారా?

గుమాస్తా:-ఎవరూలేరు.

సర్దుడు:-అయితే నీవు పనిలో ప్రవేశించు. నీకు శేల వులతో పనిలేదు.

అల్లయ్య:-నాటకం చివరఅంకంలో, చనిపోయ్యే టప్పుడు సారంగధరుడు అద్భుతంగా ప్రదర్శించాడంటవా లేదా?

పుల్లయ్య:-అతడు మొదటిఅంకంలోనే, చనిపోతే నేను సంతోషించేవాడిని.

చిన్నపిల్లవాడు అణాను పారవేసుకుని పెక్కిచెక్కి ఏడ్చెను. దారినిబొయ్యే వృద్ధుడు జాలిపొంది, ఇంకోఅణా పిల్లవానికిచ్చి, ఏడవవద్దని ఓదార్చెను.

పిల్లవాడు (కోపంతో):-ఓరీదొంగా, నాసొమ్ముకా తేసి ఇండాకటినుంచి ఏడిపించావా?

మేజిస్ట్రేటు:-నీకేసేమి?

శ్రీ:-నా పొడుగింటి ఆమెమీద నాలుగు చార్జీలు దాఖలు చేసానండి.

మేజిస్ట్రేటు:-అనిఏమిటి?

శ్రీ:-ఆమె నన్ను చీపీతోకొట్టింది. రాయి విసిరి వేసింది. ముఖమీద నీళ్లుచ్చింది. రెండుచేంపలూ నాయిం చింది.

మేజిస్ట్రేటు:- నీవు ఇదివరకు ఎన్నిసార్లు శిక్ష పడ్డావు?

ఖయి:-అయిదుసార్లు.

మేజిస్ట్రేటు:-అట్లాగంటే, నీకు యామారు పూర్తి శిక్ష విధిస్తున్నాను.

ఖయి:-ఇన్నిసార్లు శిక్షబడుతున్నందుకు, నాకేమీ ముదరాదండీ?

పొరుగుగారివాడు:-తెలివోనుకా మాట్లాడటం ఎట్లా గండి?

చెన్నపురిన్నేహీతుడు:-ఎవరయిన ఉన్నారా అని అడగండి. ఉంటే ఉన్నామని బదులుచెప్పుతాను. లేకపోతే, లేమనిచెప్పుతాను.

ఒకడు:-రాత్రి పిడుగులుపడ్డయి, విన్నావా? రెండవవాడు:-లేదు. నన్ను లేపలేకపోయినా వ్రా ఉరుములే నాకు నిద్రపట్టనేపట్టదు.

న్నేహీతుడు:-చిత్రకళా ప్రదర్శనంలో, నీవువ్రాసిన పటం మాత్రమే మంచిదా.

కృష్ణయ్య:-నన్ను ఊరికే పొగుడుతున్నావు. న్నేహీతుడు:-అబద్ధంకాదు. మిగిలిన అన్నిపటాల దగ్గర, జనం మూగిఉండడంచేత, చూడడానికి వీలయినది కాదు

బాలసాని:-అటోపీ ఎంతకొన్నారండి?

మరియొకడు:-గరతెలియదండీ. టోపీ తీసుకున్నప్పుడు కొట్టో ఎవరూ కనిపించలేదు.

శరభయ్య (ఆతురంతో):-మూడుగంటల రయిలు పోయిందా?

పోర్తరు:-పోయి చాలానేపయిందండీ.

శరభయ్య:-నాలుగుగంటలరయిలో?

పోర్తరు:-ఇంతకుముందే పోయిందండీ.

శరభయ్య:-అయితే ఇచ్చడేరయిలు లేదు. బోల!

పోర్తరు:-పాపం ఏమీలేదండీ. ఇంతఅలస్యంగా ఎం దుకు వచ్చారండీ?

శరభయ్య:-నేను అడిగింది, పట్టాబాటి ఆవశలకు పోవడానికి.

యాచకుడు:-అయ్యో శిక్కులేనివాడిని, ఒక్కకాసు ఇయ్యండి, బాబు.

బాలసాని:-చెన్నపట్నంలో బిచ్చమెత్తడం శరహని నీకుతెలుసునా?

యాచకుడు:-ధర్మించెయ్యడం నేరంగాదండీ

యాచమాని:-నీఅంత తెలివితక్కువమొద్దు ఎవరూ కను పించరు.

నాకరు:- మీసంగతి మరచిపోయివారండీ.

మానేజరు:-ఏమయ్యా, ఆఫీసుకు ఇంత పెద్దసంచి తీసుకునివచ్చావు?

క్రాత్రినమాస్తా:-దీనినిండా నాకిచ్చిన యోగ్యతా పత్రాలు ఉన్నవండీ.

8-వ అనంతపురమండల జాతీయ సమావేశము

ఫిబ్రవరి 7 వ తేదిన భర్తవరమున జరుగును

శ్రీయత గడ్డ రంగయ్యనాయుడుగా రధ్యక్షత వహించెదరు

ఫిబ్రవరినెల 7 వ తేదీ శనివారము మధ్యాహ్నము 1 గంటనుండి 8 వ అనంతపురమండల జాతీయమహాసభ మద్రాస్ నివాసులును ముప్రసిద్ధులు సగు శ్రీయత గడ్డ రంగయ్యనా యుడుగారి యధ్యక్షతత్రంద జరుగును. ప్రతినిధులకు భోజన వసతు లేర్పాటుచేయబడినది. ప్రతినిధిరుమురు రు 1-0-0 లు మాత్రమే. సభకు రాగల సభ్యులందరును ఆహ్వానసంఘ కార్య దర్శికి ముందుగా 2-2-25 నాటికి తెలియజేయ ప్రార్థితులు జాతీయోద్యమమున అసంతృప్తులైల్లా వెనుకబడియించు దుటచే సుప్రసిద్ధులగు నాయకులు సభకువచ్చిన గొంతవరకు యుత్సాహ మతిశయించును గాన ఆంధ్రదేశ నాయకులను తప్పక సభకు దయచేయకలెనని ప్రార్థించుచున్నాడను వెనక బడిన జిల్లాయెడ ఆంధ్రనాయకులు బ్రత్యేకాదరమును జూపు దురని నమ్ముచున్నాడను.

తుంప ర్తి సంజీవరావు, సన్మానసంఘ కార్యకర

హంబాయి, జనవరి 28:— శ్రీ ద్వాపరమునందు
నూలుదీయు శాఖలో పనిజేయుచున్న నూలుదొరుకుల (స్ట్రీ
లు) సేవ సమ్యక్ జరిగి, వీరు జనుకటివలె అధిక సేవ జేయును
గావలయు నని కోరుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

పండితుల ఆమోదము

ఆ మో ది ం చు ట

యువతులను హరించుట

కాన్పూరు పరిపివేయట

తౌరస్యము - నిర్మలధము

అనత్తఘృపః తములను | వాయించుట

మెజస్త్రిటుకు తెలుపుట

స్వామివాదిని కొంచుట

22. 23.

తలి బొగటిలి మృతినొందుట

మూడవ భాగము మొదలు

పాథ ర్థ నవరు విడిచించెదరు?

22 ఏండ్ల వాని శత్రుచేయుట

సీగర్డుగారు దోషులను గురింట

అపూవరుగానుండుట

బహిరంగసభ

పోలీసువారు పత్రికవిత్తేరులపై

வினா

రెవ్వు నెంటు సీగర్లు గారు ఆ రెవ్వు చేయదినవారిని గుర్తించుటకు యిందువారు వాళ్లనని పత్రికలు ప్రకటించుట చాలా అక్రమము. ఇట్టి ముఖ్యవార్తలను ప్రచురించుటలను హిందవలు జాగ్రత్తపడెదరు. పోలీసువారి ప్రయత్నములరయిన వ్యధయగును. మేము ముందు ప్రకటించియును గొప్పనే పత్రికలవారు చూచుకొనుచున్నాదు గాని అదువలన కఠిన అనర్థములను గుర్తించుట లేదు. పోలీసువారి ప్రయత్నములకు విఫలమున కలిగించు విషయములను పత్రికలవారు ప్రకటింపరాదని మరియొకసారి తెలుపుచున్నాను. అని పోలీసు ఉన్నత వ్యక్తికి 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము బొంబాయి క్రానికలు పత్రికా కలెక్టరుకి అగ్రహమును వెలడించుచు తెలిపెను.

ప్రేయత నీలక రితనంబుద్రీ పాదు ధారు కొట్టాము దీవి
జనులోనికి ర గూడవని ఉద్యోగము ఉత్తమపు చేయగా
దానిని ఉల్లంఘించి ఆయన కొట్టామునునచ్చనను కారణమున
24 వ తేదీని కొద్దాములో పోలీసువారు ఆయనను అరెస్టు
చేసిరి. ఆయనను బామినము త్తగా విడుదలచేసిరి. అట్టి ఉత్తమ
పున్నట్టు నాకు తెలియదు. నాకు ఉత్తమపు చేర లేదు. ఇప్పటి
స్థితిలో చెరసాలకేనట నిష్కలమని బామిన ఇచ్చితినిని నం
బుద్రిగారు తెలిపిరిని తిరుమాటనుండి యొక్క బంతింపిరి.

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ జనవరి నెల 27-వ తేది

మంగళవారము

మరియొక
చాలెటుచటము

అట్టి నెన్ను బిల్లులు మరియొక చాలెటుచటమును ప్రవేశపెట్టవలయునని, సర్. పి. సి. మి. తరుగా రింతకముందు బెంగాలు శాసన సభలో నుడియండిరి. చాలెటుకమిటీసభ్యులయిన మి. తరుగారు, చాలెటుచటముపై సభిమానమును వదలకేక యిటుల బలికియందురు. అట్టి నెన్ను బిల్లు చాలెటుచటమునకన్నను అధ్వాన్నముగ నుండివచ్చును. కాని భారతీయు లెవరును ముఖ్యక చాలెటుచటము నెన్నడును కోరజాలరు. జన్మస్వాతంత్ర్యనిరోధచటము లింతటితో సమూలముగ దొలగిపోవలయుననియే వారు కోరుచున్నారు. సర్. మైకేలు ఓడ్డయరుగారికి, మి. తరుగా రిపాతము పరమానందము కలుగజేసి యుండును. వీరు అట్టి నెన్నుబిల్లుతోనాటు, చాలెటుచటమునుగూడ కోరుచున్నారు. రెండునుగూడ కలసియుండుచో, నిరంకుశాధికారము మిన్ను ముట్టునుగద! లా, అర్ధరక్షణ జయప్రదముగ కొనసాగు వనుటకు సందియ మేమి? ఇయ్యది సర్. మైకేలు ఓడ్డయరు గారికిచ్చేయో, లేక నిజముగ జరుగునో తెలియదు. త్వరలో నిట్టిచటము గావింపబడుననిమాత్రము ఓడ్డయరుగారు ఈవినింగు న్యాయ సత్రిక లో జోస్యము జెప్పుచున్నారు. కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వపు అంతరంగికహృదయము నెరిగిన, ఓడ్డయరుగారి జోస్యము నిజమయిన గావచ్చును.

రీడింగుప్రభువుగా రిందుకు వల్లె యందు రని నమ్మవచ్చును. ఓడ్డయరుగారిబోలు నిరంకుశ హృదయము విజృంభించుట కిప్పుడు చక్కని యవకాశ మేర్పడినది. లిట్టను, రీడింగుప్రభువులు సయితము తుదకు తమతో నేకీభవించినందులకు, ఓడ్డయరుగారు వారి నభినందించుట వింతగాదు. మాంటాగూషధర్మి నామోదించిన లిట్టనుప్రభువుగారు నేడు దానిని విడనాడి ధీరునివలె ప్రవర్తించుచున్నందులకు ఓడ్డయరుగారు వీరిని కొనియాడుచున్నారు. రీడింగుప్రభువుగారును విడియమును విడనాడి తన ప్రాచీనోద్దేశ్యములను మూలబెట్టి, అనుభవము మీద గుణపాతములను నేర్చినందులకు, ఓడ్డయరుగారు వీరిని జ్ఞాపించుచున్నారు. ఓడ్డయరుగారి స్తుతి పాత్రలయిన రీడింగు, లిట్టనుప్రభువు లెంతటిధన్యు లోగద! ఇకనయినను తమచర్యలెంత విరుద్ధములో కనుగొనుటకు, రీడింగు లిట్టనుప్రభువులు ప్రయత్నించిన మేలుగ నుండును. లండనుపైము, ఓడ్డయరు నిజమగువారల యభినందనములకు గురియగు యిట్లులు, స్వభర్తమును మరచి రని తెల్లమగును. చాలెటుచటమునుగూర్చిన సమాచారమును ముంగిటనే తెలిపినందులకు వారి

నభినందించెదము. ఇట్టిచటములబాధను తప్పించు కొనుటకు స్వరాజ్యసంపాదనముకన్నను వేరుసాధన ముండజాలదు.

బెంటుగారి స్వరాజ్యచటమునందు, జన్మ స్వాతంత్ర్యరక్షణము పొందువరువబడెను. ఇది జానీరాదని, మాంచెస్తరు గార్డియనుపత్రిక వాపోవుచున్నది. కాని, నిర్బంధచటపరంపరలు నిర్మితమగుచున్న తది, ఇట్టి ఏర్పాటును పొందువరుచుట యవసరము గాదా? జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షించనిస్వరాజ్యము, స్వరాజ్యము గానేరదు. కేవలనిర్బంధచటముల మూలమున పరిపాలించుట, నాగరికలక్షణ మగునాయని విచారించవలయును. ప్రస్తుతస్థితికి పాలకుల నిరంకుశవిధానమే కారణ మని డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక సూచించుచున్నది. ఈకారణముదొలగనిచో, పరిస్థితులింకను విషమమగునని, యాపత్రిక మండలించుచున్నది. లాన్సు బరీ గారు డెయిలీ హెరాల్డుపత్రికలో వ్రాసిన వ్యాసమునందు, హిందూదేశమునందు ప్రబలెడి నిజస్థితిని చక్కగ వివరించిరి. నిర్బంధవిధానమును పూర్తిగ తొలగించి, ప్రజలవాంఛలను వెంటనేకనుగొని సఫలపరచినగాని లాభములేదని వీరు సూచించిరి. ఇండియా, ఈజిప్టు మున్నగుదేశములను పరిపాలించుటలులనో బ్రిటీషు వారికింకను తెలియలేదనియు, తామింకను ఈవిషయమును నేర్చికొనవలసియున్నారమనియు, లాన్సు బరీగారు హెచ్చరించుచున్నారు. వీరివాక్యములందు అతిశయోక్తి గనుపింపదు. భారతీయు లింకను స్వపరిపాలనార్హులు గారని పాలకు లెప్పటికప్పుడు వాక్రుచ్చేదరేగాని, తాము తిన్నగ పరిపాలింపలేకపోతిమనిమాత్ర మంగీకరింపరు. ఇంతకాలమయినను ప్రజలను స్వపరిపాలనమునందును శిక్షితుల గావింపజాలనిచో, వారియందు సంతృప్తిని గలిగింపజాలనిచో, నిర్బంధశాసనములమూలమున గాని పరిపాలనము కొనసాగనిచో, పాలకుల యనమర్థతయే వెల్లడియగుచున్నది. అట్టితది, ప్రజలకు స్వపరిపాలన మిచ్చుటయే ధర్మముగద. అధికారవర్గమువారు తమలోపములను గుర్తెరుంగక, ప్రజలను నిందించిన నేమి ప్రయోజనము? ప్రజలు స్వపరిపాలనమును కొనసాగింపగలరో లేరో, వారి కట్టిబాధ్యతను ప్రసాదించినపిమ్మటనే తెలియగలదు. అంతవరకును వారిసామర్థ్యమును శంకించుటకు వీలు లేదు. ఇప్పుటికి తేలివదంతయు, అధికారుల అసామర్థ్యమే.

బ్రిటీషుకుష్టరోగనివారణసంఘము:

రీడింగుప్రభువుగారి విజ్ఞాపనము
కుష్టనివారణసంఘమునకు ధర్మ మొసగవలయు నని, రీడింగుప్రభువుగారు పంపినవిజ్ఞాపనమును వేరొకచో ప్రచురించితిమి. వేల్పుయువ రాజుగారి సందేశముగూడ ప్రచురింపబడెను. రోగములలోకెల్ల కుష్టరోగము మిగుల దుర్భరమయినది. కుష్టరోగులు బ్రతికియుండియు చనిపోయిన వారితో సమానులే. ఇట్టి జీవస్మృతుల దుఃఖమును నివారించుట కెవరు ప్రయత్నముజేసినను, వారెల్లరును ధన్యులే. వీరిప్రయత్నములకు ప్రజలు తోడ్పడుట యత్యంతావశ్యకము. కుష్టరోగనివారణసంఘమువారు, రోగనివారణసంఘముల

నన్నిటిని వివరించుచు కొన్ని వ్యాసములను ప్రచురించిరి. వానిని ఆంధ్రమున ప్రచురించెదము. కుష్టరోగులు పడెడిబాధ లటుండ, వా రేవనికీని బనికీరారు. ఇతరు లెవరును వారిదరినిజేరరు. కుష్టరోగ మంటువ్యాధి యగుటచే, యీనిర్మాగ్యు లొంటరిగ నుండవలసివచ్చును. పాశ్చాత్యవైద్యశాస్త్ర మీ వ్యాధికి సంపూర్ణ చికిత్సను కనుగొనలేకపోయినన, వ్యాధి నుపశమింపజేయుట కనేకమార్గములు కనిపెట్టబడెను. ఇందునుగూర్చి పరిశోధన లనేకములు జరుగుచున్నవి. పూర్వకాలమున, మంత్రశక్తిచే నేమి, ఆయుర్వేదవైద్యప్రక్రియములమున నేమి, కుష్టరోగమును సంపూర్ణముగ నివారించెడివార? ప్రతీతి గలదు. ప్రాచీనగాథలం దిట్టిదృష్టాంతవలనేకములు గలవు. దురదృష్టవశమున, పూర్వమంత్రశక్తియు, చికిత్సాశక్తియు నేడు భారతభూమియందు గనుపించుటలేదు. ప్రజ లొకవంక దారిబాధచేతను, వేరొకవంక వ్యాధిబాధలచేత క్రుంగి కృశించుచున్నారు. చికిత్సకు సాధ్యముగ కుష్టరోగమువలన బాధపడెడివారు భారతీయుల ననేకులు గలరు. బీదలు భాగ్యవంతులను భేదలేక ఎల్లరకును ఉపశమనముగలిగించుట కీసంపవారు పూనుకొందురు. ఇట్టిసంఘమునకు ధన్యముజేయుట ప్రజలధర్మము. లోకసంగ్రహం చేసెడి కార్యములపట్ల, రాజకీయ, మత, సాక విభేదము లుండజాలవు. మానవకోటియంతయక పాశబద్ధ మగుచున్నది. మానవజ్ఞకేకములు రహృదయముల నేకముజేయుచున్నవి. భానుభవమునందే, దైవసందర్శనము గలుగును. తరవ్యవహారములలో నెట్టిభేదభావములున్ననుకూర్మరోగనివారణకై రీడింగుప్రభువుగారు చేసిన్నట్టి కి భారతీయులు తోడ్పడెదరుగాక యని కోము.

రాటపుసందేశము: రాజమందిరములు

రాటపుసందేశము బీదలకుటీరముల గాక, మహారాజమందిరములకుగూడ వ్యాపించుకొను సంతోషావహము. మహాత్మునివిన్నపము ధనాధికారసంపద గలవారి హృదయములనుగూడ కరగించుచున్నది. సర్. ప్రభాకర గానిగారు నూలు వడుకుటకు మహాత్మునికి వాగ్దాముజేసిన నాడే, రాటపుసందేశ మతిశీఘ్రముగ వ్యాపించెను. భోపాళబీదముగను స్వయముగ వడుకుచున్నట్లు, శ్రీమతి సజనీదేవిగా రిటీవల సూచించియుండిరి. నిన్నటికము ప్రచురింపబడిన వార్తప్రకారము, మైసూరు రాజకుటుంబములోని ముఖ్యులు కొందరు వడుకుచున్నట్లుల జెబిసెను. మైసూరు మహారాజుగాక నిత్యవిధిగ నూలు దీయుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఆగర్భ శ్రీమంతులగు నిట్టి సంస్థానాధీశులే రాటము ద్రిష్టచుండ, తదితరు లూరకుడుట పాడి యగునా? నూలుచందా మంచిదా గాదా యని చర్చించుటకన్న, రాటమునందు విశ్వాసము గల ధనవంతులును, పలుకుబడిగవారును రాటమును స్వయముగ త్రిప్పి, మార్గదర్శకులగుటచే నెక్కుడు ప్రయోజనముండును. రాటము ద్రిష్టట పాశ్చాత్యులదృష్టికి ఇటుగ నుండినను, భారతీయ సాంప్రదాయములకది విరుద్ధము గానేరదు. బీదలును భాగ్యవంతులును తమధర్మమును

మరచి, వస్త్రములనప్లయికి విదేశపు స్త్రీమరులపై నాధారపడియుండునపుడు, మరల నీ పరిశ్రమను పునరుద్ధరించుట కెల్లరును బూనుకొనుట యత్యంతావశ్యకము. ఇందు న్యూనత ఎద్దియును లేదు. వస్త్రబహిష్కారము స్వరాజ్యమునకు మూలాధారమని చిరకాలమునుండియు, భారతీయనాయకులు వాక్రుచ్చుచునే యుండిరి. మహాత్ముడట్టి సిద్ధాంతము నాచరణలోనికి దెచ్చుచున్నప్పుడు, స్వరాజ్యము నాశించెడివారెల్లరును మహాత్మునకు తోడ్పడుట యవసరముగాదా? శ్రేష్ఠులు దేని నాచరింతురో, ప్రజలును దాని ననుసరింతురు. ఇది మానవస్వభావము. అట్టితరి దేశనాయకులని పరిగణింపబడెడివారెల్లరును రాటమును ద్రిష్టట నిత్యవిధియని భావించుట యావశ్యకముగాదా? ఇకనండియు చీట్లపేక క్లబ్బులకుబడులు, రాటపుక్లబ్బులను స్థాపించుట లాభకరము. తీరికనమయములందు విద్యాధికు లక్కడకుజని, ఇతరవిషయములతో ప్రోద్బుచ్చుటబడులు, రాటములను ద్రిష్టచో, శరీరపరిశ్రమయు, మనోవిశ్రాంతియు, స్వాతంత్ర్యాభిలాషయు వృద్ధిబొడవనటకు సందియములేదు. సత్వరస్వరాజ్యప్రాప్తి కిందువలన మిగుల ప్రోద్బలము గలుగగలదు. ఇట్టి క్లబ్బులలోనికి జాతిమత భేదములేక ఎల్లరను రానిచ్చుచో, అస్పృశ్యతా నివారణసిద్ధిచుటయు సుకర మగును.

ఆస్కీత్తుగారు ప్రభు వగుట

ప్రభువులనభయనిన గిట్టని జాన్ మార్లేగా రానభలో జేరుట కడు విద్వారముగ నుండెను. నేడు ఆస్కీత్తు మహాశయుడు ప్రభువులనభలో జేరి, ఆస్పర్థు ప్రభువుగ మారెను. ఇట్టిమార్పుకు కారణ మేదయినను, ఇంతకాలమునుండియు కామన్సుభను వీడక, ప్రభువులనభ కాకర్షింపబడక, ఏతోకయులేక స్వేచ్ఛగనుండిన ఆస్కీత్తుగారికి, నేడు బిరుదమొకటి తగిలించబడెను. ఆస్కీత్తు నామముకన్నను, ఆక్సుఫర్డు ప్రభువనుపేరు ప్రజలకు ప్రియముగ నుండునని ఏరును తలంపజాలరు. ఆగర్భక్రీమంతు లగువారిమధ్య, ఆస్కీత్తుగారికి మీద కూర్చుండవచ్చును. సామాన్య ప్రజలతో గలియకపోవచ్చును. కాని, ఆస్కీత్తుగారి హృదయమున కిట్టియన్నతస్థితి సంతృప్తి గలిగించునని యూహింపజాలము. దురదృష్టవశమున, ఆస్కీత్తుగా రిటీవల ఎన్నికలలో విజయము గాంచజాలరయిరి. ఆ కారణముచే కామన్సుభలో వారికి స్థానము లేకబోయెను. లిబరలు నభ్యుదయరయినను రాజీనామ నిచ్చి ఆస్కీత్తుగారికి చోటిచ్చెదరని యూహింపబడెను. లిబరలుపక్షనభ్యుదయరను అంత మాత్రము ఉదారస్వభావము జూపలేకబోయిరి. లిబరలుపక్షపు ప్రస్తుతస్థితి జూచిన, కామన్సుభలో మరల ప్రవేశించుటకు వీలుండునని ఆస్కీత్తుగారికి దోచలేదు. అట్టితరి, ప్రభు బిరుదమును వహింపకుండ మీ రాజకీయరంగము నసలే వీడిన బాగుండెడిది. వృద్ధాప్యమునందు, విశ్రాంతి గైకొనిన సమంజసముగ నుండెడిది. అందుకు మూరుగ, మీరు ప్రభువిరుదము నంగీకరించి, పెడమార్గము ద్రొక్కిరి. ముందేమిజరుగును? లిబరలుపక్షమునకు, లాయడుజార్జిగారు నాయకత్వము వహించెదరు. లాయడుజార్జి, ఆస్కీత్తులమధ్య ఏర్పడిన మనఃస్ప

ర్ధలు దొలగిపోవచ్చును. కాని, లాయడుజార్జిగారి నాయకత్వముక్రింద, లిబరలు పక్షము తన ఉదారాశయముల నసలే కోల్పోవవచ్చును. లాయడుజార్జిగారి భావములకు ను, కన్సర్వేటివులకోర్కెలకును విశేషభేదము గనుపింపదు. కొయలిపను ప్రభుత్వమునందు చిరకాల ముండుటచే, లాయడుజార్జిగారు తన లిబరలుచిహ్నములను పూర్తిగ విడనాడిరి. వీరికిని, ఆస్కీత్తుగారికిని మధ్య ఏర్పడినకలహమున కిదియే కారణము. ఆస్కీత్తుగారు కామన్సుభనుండి దొలగుటచే, లిబరలుపక్షము లాయడుజార్జిగారి విచిత్రపుటాహల ననుసరించి నడచుచుండును. అనతి కాలములో నియతి కన్సర్వేటివులలో గలసిపోయినను నాశ్వర్య ముండదు. కర్జన్యప్రభువుగారి అల్లుడగు ఆస్వాల్డుమాస్లేగా రిటీవల సూచించినవిధమున, కన్సర్వేటివు లేబరుపక్షములుమాత్రము నిలుచునుగాని, లిబరలుపక్షమున కికమీద ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వ ముండనేరదు. ఆస్కీత్తుగారి నిర్గమనము, లిబరలుపక్షనిర్గమనమునకు గూడచిహ్నమగునేమో!

సంపూర్ణ సూర్య గ్రహణము

గత అమావాస్య దినమున, హిందూదేశమునందెట్టిగ్రహణము గనుపింపకుండగ, అమెరికాయందు సంపూర్ణ సూర్యగ్రహణము గలిగెను. ఇంగ్లండునందు పక్షగ్రహణముమాత్రము గన్పట్టెను. న్యూయార్కుపురవాసులు కొండల నెక్కియు, మేడలమీద నిలిచియు, వంతెనల నధిరోహించియు, గ్రహణమును తిలకించిరట. సూర్యగ్రహణమునకై పాశ్చాత్యశాస్త్రజ్ఞులు వేచియుందురు. సూర్యగోళము నితరనమయముల పరికిలించుట కంతగ వీలుండదు. సంపూర్ణగ్రహణము పట్టినపుడు, సూర్యనిస్వభావమును గుర్తించుటకు వీలగును. ఈమారు శాస్త్రజ్ఞు లేమివిశేషముల గనుగొనిరో, ఇంకను దెలియలేదు. కాని విదేశవార్తలప్రకారము, సూర్యుడు నిండుగ వెలుగుచున్నపుడు వైరులెనువార్తలు బాగుగ వినిపించవనియు, సూర్యకాంతి మందగించినపుడు వైరులెనువార్తలు చక్కగ వినుపించుననియు దెలిసెనట. పట్టణగలు పీట్సుబర్గనుండి సామాన్యముగ వినుపించని వైరులెనువార్తలు, గ్రహణసమయమునలండనులో స్పష్టముగ వినుపించెనట. ఇందునుబట్టి వైరులెనువార్తలకును సూర్యకాంతికిని సంబంధము గలదని తేలుచున్నది. ఇందువలన, జ్ఞానాభివృద్ధి గలిగెనుటకు సందియములేదు. భావికరిశోధనలకు, నేడు సంపాదించిన నూతన జ్ఞానము మిగుల తోడ్పడునని భావించెదము. జ్ఞానసముపార్జనమునకు పాశ్చాత్యశాస్త్రజ్ఞులు గనుజరచెడి యాతురము, మిగుల ప్రశంసార్హము. ఎట్టి స్వల్పవశకము గనుపించినను, వారు దానిని విడువరు. భారతీయులు పాశ్చాత్యులశ్రద్ధానక్తుల గమనించుట లాభకరము.

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులు

ట్రెమ్మ ఆఫ్ ఇండియాపత్రికకు జేరిన తంతి వార్తప్రకారము, క్రొత్తచట్టము క్రింద దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు రంగుజాతులనాతితోనయినను సమానులు గారట. వీరిని నీగ్రోజాతిప్రజలతో సరిసమానులుగ నిర్ణయించిరి. ఇంతవరకెన్నడును,

ఇట్టి తీవ్రమగుమార్పు జరుగలేదు. ఇందుకు వగవబనిలేదు. దక్షిణాఫ్రికానీగ్రోలలో చేతిభారతీయులు స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి ఎక్కుడుదీక్షతో పోరాడగలరు. నిరాధారమగు తెల్లవారి గర్వాతిశయము చిరకాలము నిలువనేరదు. నాగరికము, అనాగరికము సుగుణాతిశయముపై నాధారపడియుండును గాని, పశుబలముపై గాదు. దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారిగడును తనము, యీసంగతిని నిరూపించుటకే తోడ్పడగలదు. దురాచార మేదియైనను హెచ్చినగాని తగ్గిపోవదు. తెలుపునలుపుభేదము నయితము పెచ్చుపెరుగుటచే త్వరలో నది యంతరించునని నమ్మవచ్చును.

విదేశవార్తలు

ఆస్కీత్తుగారికి ఎటో

బిరుదము నిచ్చుట

లిబరల్స్ భావికర్తవ్యము

రీఫ్టు.— ఆస్కీత్తుగారు ఇకమీదట ఆక్సుఫర్డు ప్రభువనుపేరును స్వీకరించెదరు. త్వరలోనే సార్వభౌముడు దీనిని ప్రకటించును. శాస్త్రీయముగా ఆస్కీత్తుగారికి ఎటో బిరుదము నీయవలెనని సార్వభౌముడు సిఫార్సుజేసెనట. ఆస్కీత్తుగారు దేశమునకు జేసిన ఘనసేవకు సార్వభౌముడు శాస్త్రీయముగా సిఫార్సు వామోదించెను.

ఆస్కీత్తుగారు లిబరలువాడనుట. ఈతడు ఓడిపోయినందులకును అన్ని పక్షములవారు విచారించిరి. కామన్సుభలో గొప్ప వ్యక్తిత్వము గల్గెను.

రెండవజూలై క్రితమే ఎటో పదవి నంగీకరించెదనని తెలియజేసెనట. 1858 లో ఈవిరుదము అంతరించెనట. అది 12-వ శతాబ్దమున దీనిని నెలకొల్పెనట. 1908 బ్యాంకర్సుగారు రాజీనామా నిచ్చినప్పటినుండి ఆస్కీత్తుగారు లిబరం పక్షమున నడిపించుచున్నారు. అప్పటినుండి 1916 లో లాడు డ్ జార్జిగారు ఇతనిస్థానే నియమింపబడిరి.

యధము ప్రకటించబడినపుడు ఆస్కీత్తుగారు ప్రధానామాత్యుడుగ నుండెను. ఆ ప్రాంతములో మొదటిసారిలో అధ్యక్షముగ పనిజేసిరి. ఆ సంక్షిప్తావస్థ తగినవిధానము, ధైర్యము, మారాలోచనతో ప్రవర్తించెను.

ఆస్కీత్తుగారి శీలము, మనసును, ఆయనజేసినకార్యములను పత్రికలన్నియు కొనియాడుచున్నయవి. గ్రేటుబ్రిటను ఆస్కీత్తుగారు ప్రజాహిత జీవనమును చెడిపోతుండ ఆ గౌరవ సాంప్రదాయములను గాపాడి నిలబెట్టిరి. ఎవరుగూడ ఇతనిని గూర్చి దురోక్షు లాడలేదు. ఆతని పదుదేశ్యములను సందియంపలేదని పక్షాదే ట్రెమ్మపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఆస్కీత్తుగారు ప్రభువులనభలో జేరుటచే ప్రభువుల సభకే గౌరవము గలిగెననియు ఇంతగొప్ప ప్రభుత్వమునకు నేతజేసి ఇంతగొప్ప ప్రతిష్ఠను పేరును ఎవరును గడింపలేదని అబద్ధముపత్రిక వాకొనుచున్నది. ఆస్కీత్తుగారు 'పేరు' విరుదము నంగీకరించుటచే లిబరలుపక్షమును ఖరల క్రొత్తగ ఏర్పాటుజేయు టవసరమైనది.

సెంటుపాల్ దేవళము

మరమ్మతు నిధి

ఇంకను పెరుగుచున్నది. 16,5000. పానులను మించినవి. రేపటితో అంతయు తేలును. మరింత గొప్పమొత్తము జేరును.

ప్రసియా కిష్టపరిస్థితులు

పాట్సుడంభావ విజయము

జాలీయవాదుల ఆధిక్యత

ఫ్యారిస్, జనవరి 24:—మరల ప్రతికూల చర్యలు రిపబ్లికను ఆపహించెను. పాట్సుడంభావము అభివృద్ధియముగాంచెను. దేశమంతటను వ్యాపింపనున్నది. జాతీయ వాదులే పలుకుబడిని సంపాదించిరి.

క్రొయిడన్ వైమానిక ప్రమాదము

నకు కారణమైయో కనుగొనుటకు ప్రారంభించిరి. కొంతవరకు కారణము ఇంజను చెడిపోవుటయే యనుచు న్నారు. ప్రమాద మెట్లు కల్గెనో ఇప్పుడే తెల్పబడు పోవలెదను చున్నారు.

మంత్రివర్గ మేల రాజీనామా నిచ్చెను?

లండన్, జనవరి 25:—ప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలముగ నున్న కొన్ని తీర్మానములను త్రొవ్వేయుటచే మంత్రివర్గము రాజీనామా చేసెను. పార్లమెంటుభల్లో కల్లోత ముదయించెను. సాంఘికవాదులు కమ్యూనిస్టులు కొట్టుకొన ప్రారంభించిరి. ఈ గోలలలో మంత్రివర్గమున సాంఘిక వాదులు, సెంటురుపక్ష మువారున్నారు. ప్రభుత్వమున నమ్మకము లేదని కమ్యూనిస్టులు జేసిన తీర్మానమునుగూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు సమానముగ నుండెను. మంత్రివర్గమువారు రాజీ నీయదలచుకొనలేదు. ఆ తీర్మాన మపుడు నిరాకరింపబడెను. ఇప్పుడు వీరు రాజీనామా నీయక తప్పినదిగాదు.

జర్మనీ-మిత్ర మండలి

పైకి పరిశీలన నమస్య

లీప్జిక్, జనవరి 24:—జర్మనీలో పైకి పరిశీలనమును గూర్చియు కొంతవరకు భాషియేయు విషయమును గూర్చియు మిత్రమండలి ప్రతినిధి ఇచ్చేవాతము ఆరంభములో లేఖను జర్మనీ ప్రభుత్వమున కందజేయును. ఈ లేఖ చాలచిన్నది. 300 మాటలతోగూడుకొన్నది. వారి కందజేసినవెంటనే ప్రకటింప బడును.

దూర ప్రాచ్యదేశపు ఎగుమతులు

అదనపురేల్లును తొలగించుట

లండన్, జనవరి 25:—ఫ్రీటర్ల మొదటి తేజీనుండి దూర ప్రాచ్యదేశపులకు బోవు ఎగుమతి కేవులను బట్టు 1 కి రి ప్టిలింగుల చొప్పున విషూలు జేయుచున్న అదనపు మొత్తమును తీసి తేసెదను.

దీనివలన వక్షిణ వేల్పువర్తకుల కెంతయు లాభకరముగ నుండును.

సూర్య గ్రహణము

ఆంగ్లో అమెరికను పరీక్షలు

లీప్జిక్, జనవరి 24:—నేడు ఎండ బాగుగ కాయనను కొనిరి. గ్రహణపరీక్షాధము ఏర్పాటు లన్నిచోట్ల చక్కగ జేసిరి. వాయువార్తా మార్గశ్రమ యంత్రములతో వ్యాపింప చేయుట కేర్పాటుజేసిరి. నిన్నటి ఉదయము ఈ గ్రహణ పరీక్ష విషయమై ఇంగ్లండులో అందరును ఉత్సాహమును జూపిరి. కాని చాలవరకు కనుబడకుండ మేఘములు అడ్డువచ్చెను. దీని వలన పరిశోధనకు అభ్యంతరము కొంతవరకు గల్గెను. వాయు వార్త పరిశోధకుల ఫలితములు ఇంతవరకు తెలియలేదు.

ఈ గ్రహణముచే వెల్లువకు అభ్యంతరము గలుగలేదు. కాల్పంతి అటలుసాగెను. అమెరికాలో గ్రహణము పూర్తిగ బట్టెననవచ్చును. సూర్యుని మేఘములు ఆవహించుటచే శాస్త్ర పరిశోధకులకు పరీక్షించుటకు ఆకాశంగము గల్గెను. పడమటి యున్న టెడ్ స్టేట్సులో అనుకూలముగ నున్నది. వేలకొలది ప్రజలు సూర్యయాత్రలో కొండలమీద ఇండ్లమీద పోగైరి. ఈ గ్రహణపరిశోధనలను జూచుటకు గుంపులు గుంపులుగ జేరి, వాయువార్తా కేబులు అంతగ వినిపించలేదు. దీనికి గ్రహణమే కారణముట.

ఆంగ్లో జపాను సంబంధములు

స్నేహపాశములు బలపడుట

జాప్తి సూర్యభామ దంపిన సంజీమునకు సంతసించుచు జపాను రిజంటు తంతిమాలముగ కృతజ్ఞతను తెలియజేసెను. తనసోదరుడు ఇంగ్లండులో నుండుటచే గ్రేటు బ్రిటనుకు జపానుకు స్నేహపాశములు మరింత గాఢముగ అల్లుకొన వలెననియు చిరస్థాయిగ ఏర్పడుగాకయనియు ఆశించిరి.

సోవియటు ఒడంబడికలు

జపాను ఒడంబడిక

బ్రిటిషు సంబంధములకు ప్రతికూలము గాదు

మాస్కో, జనవరి 25:—చీనా జపాను సోవియటు ఒడంబడిక సహకారముతో పనిచేయుటచే చాల లాభముగ నుండుననియు, రష్యా జపాను ఒడంబడిక చాల లాభముగ నుండుననియు ఈ ఒడంబడిక గ్రేటు బ్రిటనుకు ప్రతికూలముగ ఉద్దేశింపబడలేదనియు గ్రేటు బ్రిటను సహకారమును సోవియటు రషియా పూర్తిగా గోరుచున్నవనియు రాజ్ విన్స్టిగారు ఇన్వెస్టియా పత్రికలో తెలియజేసెను.

ప్రెంచివారు రషియాకిచ్చిన ఋణములు సామ్రాజ్య కాంక్షతో నీయబడెనని అంటిమనియు, ఎగతెట్ట దలచితిమనియు, మోరియాటుగా రనుట తప్పనిది. ఋణములను తీర్చివేయ జలెననే తమ సంకల్పమనియు కాని దీనికి పరామలు సౌకర్య ములను గలుగ జేయవలెననియు నుజిరి.

నల్లమందు సభ

విపత్తు తొలగుట

జనీవా, జనవరి 24:—రెండవనల్లమందుసభ ప్రస్తుత గండము గడతెను. దీనికి ఫిజిలండు ప్రతినిధి నూచయే కారణము. అమెరికను నూచవలను విచారింపబడు మొదటి రెండుసభలనుండి 15 గురు సభ్యులను ఒకసంఘముగ ఏర్పరచవలెననిరి. వీరు విచారణను సల్పి పర్యవసానమును తర్వాత తెలియజేయవలెననిరి. దీని వలన ప్రమాదము తప్పెను. మొదటి సభనుండి గ్రేటు బ్రిటను, ఫ్రాంసు, జపాను, ఇండియా, చీనా, నెదర్లాండును, సయాం, పాచ్యులు, ప్రతినిధులును యున్న టెడ్ స్టేట్సు సభ్యుల ప్రజలు, క్యూబా, ఈజిప్టు, స్విట్జర్లు, ఇటలీ, పెరిషియా, పోలండు ప్రతినిధులు రెండవసభనుండియు ఏర్పాటుచేయబడెదరు. సర్ మాల్కం డెల్లిగ్నీ గారు బ్రిటిషు ప్రతినిధిగ నుండును.

ప్రెంచిరాయవారి సినిమా ప్రభుకడకేగిరి.

స్విట్జర్లందు వైమానికులు

టెహరానుకుబోవుచు బద్దానుజేసిరి.

జెడ్డాపై వాహాబీలదాడి

పోర్టుసాదా, జనవరి 24:—వాహాబీలుముందుకు సాగుచున్నారనియు నిన్నటిదినము ఒకభాగము అత్తజే వచ్చెననియు పోరాటము సాగుచునే యున్నదనియు అసలుయధ్యము ప్రతినిధిమము జరుగుదనుచున్నారనియు, వాహాబీసేనలు చాల బలముగ నున్నవనియు తెలియచున్నయది.

టుంటుఖామన్ సమాధి

కార్తరుగారు మరల పరిశోధన ప్రారంభించుట

లక్నో, జనవరి 25:—మరల టుంటుఖామన్ గారి సమాధిని పరిశోధించుటకు ప్రారంభించిరి.

పాంసు - పోపురాయబారి

జేటికనుడగ్గర, పోపు కార్యాలయము నందు, ప్రెంచి రాయబారి నెత్తివేయవలెననే మోరియాటుగారు సమర్థించిరి. మతమును రాజ్యమును వేర్వేరుగ చేయవలెనని ప్రెంచినిష్ఠాంత మునిరి.

ఇంగ్లండులో వేతనములు

కిష్కపరిశీతు లేర్పడవచ్చును

లండన్, జనవరి 25:—రైల్వే పనివాండ్ర సంఘమువారు ఒక్కొక్కటిగ విషయముల నేర్పాటుజేయుట కంగీరించ మనియు అందరిని తృప్తిపరచవలెననియు ఈరాయబారములు వ్యర్థమగుచో ఒక్కటే ప్రత్యుత్తరమున్న దనియు తమ రిట్లు కొరినందులకు రైల్వేకంపెనీవారు రైల్వేసైనికవర్గము నేర్పాటు చేయవచ్చుననియు రైల్వేపనివాండ్ర సంఘాధ్యక్షుడు తెలియజేసెను.

క్రొత్తగచేసికొనవలసిన ఒడంబడికను అమలుజరుపుటకుండు టెడ్ యూనియనువారితో అందరితోడను సలహా జేడవదనియు గనులపనివాండ్ర సంఘిలేనంద్ర ప్రయత్నించెదమనియు గనుల సంఘ కార్యదర్శి తెలియజేసెను.

నష్టపరిహార సంఘమువారి పని

జర్మనీ నడు ద్వేత్యము

లండన్, జనవరి 25:—జర్మన్ నష్టపరిహార నిక్షేపమును జర్మనీనుండి ఏబంటు జనరలు బంపెను. ఇది రహస్యముగ అంపిరి. కాని దానినిక్షేపము నిజానముగ పనిచేయుచున్నదనియు ఇంతవరకు జర్మనీ క క్రివంచనలేక తమ భగ్యము నిగ్గహించుచున్నాననియు అని నేటికమున ఉన్నిట్లు తెలియుచున్నది.

గోరేలు ప్రభువు

కార్మికపక్షములో శేకుట

లండన్, జనవరి 22:—రాత్రి 2.20 కొయిలిషను ప్రభుత్వమున వైమానిక సహాయ మంత్రిగనున్న గోరేలు ప్రభువు కార్మికపక్షములో జేతెను.

దక్షిణ ఆఫ్రికాలో వ్యవస్థ

భారతీయులపై ప్రత్యేకముగ విధించుట

కేప్టౌన్, జనవరి 22:—ట్రాన్స్ వాలు, ఫ్రీ స్టేటులో ఇదివరకు కొంతవరకు రంగుభేదమును పూర్తిగా అంగీకరించుచు వానిని న్యాయసమ్యక్తముగ ప్రభుత్వమువారిక చట్టమును తయారుజేసిరి. వర్గవివక్షత అసియావాసులకు, దేశీయులకే వర్తించునట, రంగుభాతివారికి వర్తించదు. ఇది క్రొత్తపంపు. ఈ చట్టము క్రొత్తవిషయము జూపవచ్చును, ఉన్న దానినే భాషాపరచుచున్నను ఇంతవరకు అసియావాసులకు వేరీయులతో జేర్చి తక్కువ ప్రతిపత్తిని గలుగజేయలేదు. ఇప్పుడది పూర్తి అయినది.

ఈ చట్టము నీతిబాహ్యమనియు ఆర్థిక దూషణగా అమలజనమనియు కేప్టౌన్ ప్రతీక వ్రాయుచు ఇట్లు నుడువుచున్నది. దక్షిణ ఆఫ్రికా కాపసములో అసియా వాసులు దేశీయులతో సమానముగ జూతుడుట కిదియే ప్రథమము ఈ నిషేధములు రంగు భాతులవారికి వర్తించవు. ఇంతవరకు అసియావాసులను యూరపియనేతరులుగ నెంచిరి. అసియా వాసులకు నష్టముగ ఇట్టి విభేదమును జూపలేదు. ఇండియా మాక్రేటు విషయమై అంపలవినంత నిజానమును న్యాయబుద్ధిని జూపిరి. భారత వారికి తగిన గౌరవమునే జూపిరి. నలస చట్టము, భారతీయులను ప్రత్యేకముగ గూడెములలో నుండు చట్టముగూడ ఇప్పుడు సగము వ్యర్థమైనను భారతీయులనియే, అసియా వాసులనే వాడుచుండెను. కాని ఈ క్రొత్త చట్టము స్పష్టముగ భారతీయులమీదను, దేశీయులమీదను కష్టములను విధించి అసౌకర్యమును గలుగజేసెను. రంగుభాతులకు ఏమియు ప్రతిబంధకమును గలుగజేయలేదు. వీరిని యూరపియనులతో జేసిరి.

ఇండియాలో ఆరాచకము

క్రొత్త శాసనము లవసరము

లండన్, జనవరి 25:—రాత్రి 1/15, ఈవినింగు న్యూస్ పత్రికలో ఓడ్డయరుగారు కాలకుళానమునకు సమానముగ అట్టికాసన మొకటి త్వరలోనే జేయబడునని వ్రాయుచున్నారు.

మాంబెగు విభానమును ఆమోదించుచు లిట్లు ప్రభువు బెంగాలు జేగెను. కాని ఆరాచకముచే బెంగాలులో నిజపరిస్థితుల నెదుర్కొనవలసి వచ్చెను. ఆయన భార్యముతో ఎదుర్కొనిరి. రీడింగు ప్రభువు వెనదిచు నందులకు ఓడ్డయరుగారు రథి నందించిరి. బెంగాలు విప్లవకాయలు పెడదారినిబోవు విద్యాధులనుండియు, బుద్ధినిధానము లేనివారినుండియు ఏర్పాటు జేయబడి రనిరి. ఇందులకు దృష్టాంతముగ గోపీ నాథ మెగారిని జూపిరి. సి. ఆర్. దాస్ గారి రీతనిని దేశభక్తునిగ జేసి ఆరాధించుచున్నారనిరి.

సర్ లిస్టాకు హత్య

అంతకును అరెస్టుగాలేదు

లండన్, జనవరి 25:—రాత్రి 1.55 సర్దారు హతకులను బట్టుకొనుటకు ఈజిప్టు ప్రభుత్వము వారు చుట్టుకు పనిచేయుటను తుదకు వారు క్షింపబడెదనని మాంబెగురు గార్డియన్ పత్రికా ప్రత్యేక విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. ఇండియాలో నున్నటుల రహస్య సంఘము ఈజిప్టులో లేనందులకు ఈజిప్టు అధికారులు విచారింపుచున్నారు. బ్రిటిషు అధికార తీవ్రచారణలో ఈజిప్టు ప్రభుత్వముతో సహకారమును సల్పుచున్నారు.

అరెస్టు చేయబడిన విద్యార్థి నాయకుడు సిర్గోషియని తెలియుటచే విడుదలయెను.

రాజప్రతినిధి నిరసనకల్పము

నాగేశ్వరరావు వ్యాఖ్య

లండన్, జనవరి 25:- రాజప్రతినిధి యువనాథులను విమర్శించుచు సకల దేశములకు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. రాజకీయ సంఘటనలు జరుగుచున్నవి. ఆ కవియములకు ప్రతిబంధకము లేకుండ జరుగునని రిడింగ్ ప్రభువు కాపగలేను. ఇట్టి చర్యకు రాజప్రతినిధి గణంగినగాని అసలు యభివృద్ధి జరుగజాలదు. కట్టయిననే ప్రమాదము లేకుండును.

లండన్ జనవరి 21:-

డెయిలీ హెరాల్డు ప్రకటన

యెట్లు వ్రాయుచున్నది: విజ్ఞప్తముతో ఎవరైనా పాల్గొనవలసిన రాజకీయ పురోవృద్ధి రాజాలనయిన రిడింగ్ ప్రభువునిన్ని తెప్పించి. నేను రాజకీయస్వతంత్ర్యమును అనుభవించుచున్న జాతులవారందరూ దౌర్జన్యముతోనే సంపాదించిరి. మన ముగూడ అట్లులే సంపాదించితిమని నా యభిప్రాయము. కాని అది ముఖ్యవిషయముగా దిద్దుడు మనకు. గ్రేటు బ్రిటన్, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఈ దౌర్జన్యమునకు, విప్లవమునకు కారణముల సరయనలేను. పూర్వమును, ఇప్పుడుగూడ పాటకులు సామెతుల ఎడల సానుభూతిని జాపక పోవుటచేతను సరిగా వాటికోర్కెలను, మనము గ్రహింపలేక పోవుటచేతను ఇదంతయు తటస్థించుచున్నది. మార్పులను పాలితుల వ్యాసమానభావముతో చర్చింపక పోవుటయే. లేనిపోని వాంఛమున, హోదాను నెట్టుకొని అహంకారముతో ప్రవర్తించుటయే.

ఇదివరకు ప్రజే ఇండియాలో పరిస్థితులు చాల ప్రమాదకరముగ నున్నవి. ఈ నిజస్థితులను గ్రహించి లేని మరింత విషమించిపోవును.

రషియా రాజకీయ తగవు

రీగా, జనవరి 2:- అతివాడులకును ట్రాట్స్కిగారి ఆమోదకులకును పోరాటము శ్రీకారాధ్వనము చాల్చెను. ఈ అమోదకులు వందలకొలదియు రహస్యపు పోలీసువాడు పనిలో నుండి తొలగింపబడిరి. ప్రతిరోజున ట్రాట్స్కి అనుచరులను అరెస్టు చేయుచున్నారు. ట్రెవీరియాకు బంధువున్నారు. దీనివలన పటాలములు చాలవరకు కలహించినవి.

జేషిగా రషియాలో చాలనోట్ల సమైక్య ప్రారంభమైనవి. వైదిక కానకము ప్రకటింపబడినది. నేనలు మరియొకరున్నది.

ఈజిప్టు పరిస్థితులు

గుజరా నీటిపారుదల సమస్య

ఆలంబీగారి ప్రత్యుత్తరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్ జనవరి 27:- గుజరా నీటిపారుదల సమస్య విషయమై ఆంగ్లో ఈజిప్టు సంబంధములు మరింత బలపడునట్లు ప్రయత్నించుటకు మరల ఆలోచించవలెనని జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు ఈ విషయమై ఇదివరలో ఇచ్చిన ఉత్తరవులను అనుసరింపజూచుచు ప్రభుత్వమునకు తీరు వియ్యదిటను ఉద్దేశించినవియు గ్రేటు బ్రిటన్ ఈజిప్టు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు ఇంజనీరు కల్బ్, అబ్దుల్ హమీదు ను లేమూకాపాడుగారితో గూడిన ప్రత్యేక నిపుణులసంఘము ఫిబ్రవరి 15 తేదీ చాలకుండ సమావేశమై ఏర్పాటు చేసిన నే ఇట్లు అమలు జరుపకుండ ఉద్దేశమున ఆలంబీగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. ఈ సంఘమువారు ఈజిప్టు ఆర్థికములకు పూర్తిగా లాభముండునట్లు నీటిపారుదల విషయమై ఒక నిధానము నేర్పాటుచేసి జూన్ 30 తేదీకి తెలియచేయవలెననిరి.

బ్రిటిషు గ్వయనా

భారతీయులకు అవకాశములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, జనవరి 27:- పెట్టుబడి, ప్రజలు తగినంత తోక పోవుటచే ప్రపంచములో గ్వయనా వాకంటే తక్కువ భాగ్యము కల భాగములు అభివృద్ధి గాంచని దేశములుగలవు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, భారతీయులను బ్రిటిషు గ్వయనాలో భారతీయులకు అన్ని తరగతులవారులకు అనుకూల పరిస్థితులు కలవని గ్రహించుట చాల అవసరము. ఇతర నామరూప భాగములకు వలసపోవుటకన్న రాజకీయబాధి వివక్షతనిరోధము

లు గ్వయనాలో లేవు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల విషయమై పూర్తిగా సౌకర్యము లేంతవరకున్నచో పరిశీలించుచున్నారు. దీని వలన క్రమేపాచాలమునది వచ్చెదరుగాక. ఇటు గొప్ప వియ్యపుపంట పంపదార హెచ్చుగనుండునని ఆశించుచున్నారు. మంచి ప్రజలు దొరకుటచే గొప్పలాభములు గలగనవచ్చును, అనికర్నలు అమెరికారు వెబ్బు మిస్ట్రీలు ప్రదర్శన సందర్భమున నుడివిరి.

ఫటర్ గారికి విందు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త

లండన్ జనవరి 27:- అధినివేత సంఘమువారు ఫటర్ గారికి విందు చేసెదరి. బర్మన్ హెడ్ గారు రాజాలనందున తమవలన తప్పి చార్జ్ ను క్షమించుటగారిని బంపిరి. జోమిని యను మ్రోక మిషనరీలు వచ్చిరి.

ఫటర్ గారు

లండన్ లో భారత వ్యవహారములందు ఎక్కువ అభిరుచిని జాతులచేతను భారతీయుల సంతసించుచున్నారు. వర్తక ప్రాపంచిక జాతులలో భారతదేశ స్థానమును తెలియజేసి, ఇండియా దిగుమతులు సగముకంటే ఎక్కువ బ్రిటనునుండి వచ్చుచున్నది. బ్రిటనులో భారతీయులు తమ సరకులను విస్తారముగ వ్యాపింపజేసి గౌరవుచున్నారు. ముఖ్యముగ నూలుసరకును విస్తరింప జేయగోరుచున్నారు. ప్రస్తుతము 6000000 టన్నుల ప్రతి పండినది. మంచి అనుకూలమైనపురి గల ప్రదేశిని బ్రిటను బడయుటకు పరిశీలు జరుగుచున్నది.

ఆంధ్రభారతీత్వ

కార్యనిర్వాహక సభ

శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిని

ఉపాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనుట

బుధవారము 21 వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు విశ్వవిద్యాలయము కార్యనిర్వాహక సభయొక్క ప్రథమ సమావేశము దాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగారి గృహమున జరిగినది. దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సభాసభ్యుల నేనులు సభ నలంకరించిరి.

అధ్యక్షుని సందేశము

విశ్వవిద్యాలయ అధ్యక్షులగు శేషగిరిరావు పంతులుగారు కొన్ని అనివార్యములవలన సభకు రాజాలక పోయినందున, వారి తరపున రిజిస్ట్రారు వి. ఎన్. శర్మగారు సభ వారికి శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిని విశ్వవిద్యాలయమునకు ఉపాధ్యక్షులగా నియమించుచు ముఖరాసులో విశ్వవిద్యాలయము తరపున జరుగు సభాకార్యముల నన్నిటిని నిర్వహింపజేయుచు, పంపిన సందేశమును చదివిరి. శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి యాజమాన్యమున విశ్వవిద్యాలయము తన విధుకర్తవ్యముల నన్నిటిని విజయవంతముగ నిర్వహించగలదనియు తమ లక్ష్మీపుత్రులలో నొకరితో సంప్రదించుచున్నామనియు, వారు త్వరలో విశ్వవిద్యాలయమున ప్రో చాన్సిలరు పదవి నంగీకరించి, విజయనగరసమీపమున విశ్వవిద్యాలయ ప్రధాన కార్యాలయములను నిర్మించుటకు కొంత భూదానము చేయబోవుచున్నారనియు, ఈ మహానీయుని సహాయసంపత్తివలన ప్రాచీన తత్వ శిల్ప, నలంద సంగిరామ మొదలగు విద్యాపీఠముల పద్ధతిని విశ్వవిద్యాలయమువారు భారతీని పూజించుటకు ఎంతయో అవకాశముండగలదనియు అధ్యక్షులు తమ సందేశమున నుడివిరి.

తదనంతరము శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు సభాధిపత్యమును వహించి కార్యక్రమమును నడిపిరి.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము

తదనంతరము సభవారు విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన విషయముల నెన్నిటిని చర్చించి తీర్మానించిరి.

విశ్వవిద్యాలయమువారు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారికి పంపిన విజ్ఞప్తిని, సిండికేటువారు మన్నించి, తమ ప్రచురముల నుత్తముగా నిర్మింపుటగాక తమవిశ్వవిద్యాలయములోని ప్రఖ్యాతిపండితులగు దాక్టరు డి. ఆర్. భాందార్కర్ గారిని, దాక్టరు జేతీనాథవహువగారిని, దాక్టరు గౌరీనాథ దేవర్ గారిని, దాక్టరు సాహెబ్ గారిని, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున గౌరవపండితులగు, సమాలోచన సంఘములలో గౌరవ సభ్యులగు, నియమించినందులకు, సభవారు వారికి అభినందనముల సమర్పించుట ఇతర విశ్వవిద్యాలయములవారును తగిలిన సమాచారము చేరుకొనుచు తీర్మానము నొకదానిని చేసిరి.

కోకాధ్యక్షులు

శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిని ముఖరాసు కార్యాలయములకు కోకాధ్యక్షునిగా నెన్నుకొని విశ్వవిద్యాలయపు ధనమును ఆంధ్రవిద్యాలయలో నుంచుటకు తీర్మానించిరి.

భావాంతరీకరణ గ్రంథము

శ్రీ ఉమాకాంతముగారు నెనెలు సభలో ఆంధ్రమునకు అన్యభాషలోనుండి ఉద్ధరింపజేయుటకు భావాంతరీకరించుటకు గురించి నుపపాదించిన తీర్మానమును సభవారు అంగీకరించి, ఇందునుగురించిన కార్యవిధానమును నిర్ణయించుటకు శ్రీ ఉమాకాంతము, వి. ఎన్. శర్మగారును కొరకు తీర్మానించిరి.

ఆంధ్ర పరిశోధకసభ

శ్రీ. ఆర్. ఎస్. రామచంద్రరావు పంతులుగారు విశ్వవిద్యాలయపు సాంఘిక మహాత్మ్యములలో బాటు ఆంధ్రదేశమున అనేక విజ్ఞానకాళిలతో పరిక్రమ చేయుచున్న పండితులను సమావేశపరచి, గొప్పమహాసభ నొకదానిని సమావేశపరచుట ఆత్యవసరమని సభవారి కొక తీర్మానమును పంపిరి. సభవారు ఆ తీర్మానమును అంగీకరించి ఇందును గురించిన కార్యవిధానమును నిర్ణయించుటకు, అధ్యక్షులు ఉపాధ్యక్షులు దాక్టరు లక్ష్మీపతి, చిలుకూరి పీఠభద్రరావు, వి. ఎన్. శర్మగారునొక నుపసంఘమును నియమించి, సభకు సంఘమువారు రాబోవు సభకు తమ సేవకమును పంప తీర్మానించిరి.

ప్రచారక విద్యాలయము

రాబోవు వేసంగి నెలవులలో లెజువాడలో గాని, తెజవాడకు సమీపమున చార్లెస్ ఫలములలో చేనియండైనను, ప్రచారకవిద్యాలయమును కొన్నిరోజులు నిర్వహించుటకు సభవారు తీర్మానించి, ఈ యుద్ద్యమును నిర్వహించుటకు కొనసాగుటకు విశ్వవిద్యాలయపండితుల ననేకుల నాహ్వానించుటకు సభవారు నిశ్చయించిరి. ఇందుల గురించిన కార్యవిధానమును నిర్వహించుటకు శ్రీమాగంటి బాపిసేడుగారిని సభవారు ప్రత్యేకముగా కొరిరి.

నియామక నెనెలుసభలు

విశ్వవిద్యాలయ నియామక (డైరెక్టరేటు) కిష్ట (నెనెలు) సభలను హార్మినిల రెండవవారములో మతకాసులో జరుపుటకు సభవారు తీర్మానించిరి.

కార్యనిర్వాహక సభలు

కార్యనిర్వాహకసభలను ప్రతిమాసమున రెండవ తేదీ వారమున జరుపుటకు సభవారు తీర్మానించిరి.

ప్రాంతకాళిలు

విశ్వవిద్యాలయ ప్రాంత కాళికారుల నియామకముల నంగీకరించి, బొంబాయి ప్రాంతమున త్వరలో నొక కాళిను నిర్మించుటకు తీర్మానించిరి.

అంతటితో సభ ముగిసెను. ఫిబ్రవరి 14-వ తేదీని మరల సభ జరుగును.

నాగవూరు నగరస్వరాజ్య సంఘము

బహిరంగసభలు

స్వరాజ్యపక్షమువారిలో కొందరు మౌలికపథమున స్వీకరింపగోరినందున వారి యుద్ద్యమును నిరసించుటకు నాగవూరులో నగర స్వరాజ్యసంఘమువారు బహిరంగ సభలను జరుపుచున్నారు. (ఆం. ప్రె.)

పాంటెన్ పేనాల బంగారపు పాళీలబదులు యానూతన గ్లాసుపాళీలు దేశమంతయు వాడుకలోనున్నవి. గ్రోసు రూ 14.

గ్లాసుపాళీల కలము ఒకటూరి సిరాలో ముంచినయెడల 5 నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. గ్రోసు రూ 14. గ్లాసుపాళీ పత్రంపైనే వ్రావరా 1. డబ్బు రూ 10.

మైలాపూరు విక్టోరియా, ముద్రాము.

హిందూధర్మాదాయచట్టము

రాజప్రతినిధిగారి కభినందనములు

మదరాసు బ్రాహ్మణేతరులసభ

నిన్నటిదినము మదరాసు బ్రాహ్మణేతరపక్షమునకు సంబంధించిన కొందరు ప్రముఖులు "హిందూధర్మాదాయ చట్టమును ఆమోదించినందులకు రాజప్రతినిధిగారి కభినందనము లర్పించుటకు" సాందర్భములనుండి సమావేశమైరి.

సర్ పి. త్యాగరాజు శ్రీశ్రీ, రాజప్రతినిధిగారి కభినందనములకు కృష్ణరావుభాగ్యలే, ఆర్. వరదగోపాలయ్య, ఏ. శివరామమూర్తి, టి. నందరరావునాయుడు, శివప్రకాశముదలియార్, జి. నారాయణస్వామిశ్రీశ్రీ, గద్దె రంగయ్యనాయుడు, సి. యస్. మార్తాండప్పశ్రీ, పి. యస్. గురుస్వామినాయుడు మున్నగువారు విచ్చేసిరి.

ప్రథమమున పి. రామబాదన్ గారు సర్ పి. త్యాగరాజుశ్రీశ్రీగారిని సభకు అధ్యక్షులుగా నుపపాదించుచు, ఎన్నియో ఆటంకములను, అధ్యంతరములను తొలగించి పట్టణము నిర్విఘ్నముగా హిందూధర్మాదాయముల చట్టము తీర్మానింపబడుటకు శ్రేణిగారి అధికముగా బాధ్యులనియు, అధ్యక్షులు దేశాభివృద్ధికి, స్వసంఘాభివృద్ధియునకును జేసిన సేవ యెల్లరకు విదితమే యనియు పలికిరి.

సర్ పి. త్యాగరాజు శ్రీశ్రీగారు

హిందూధర్మాదాయచట్టమును తమసమగ్ర యోగంకి తీర్మానించినందులకుగాను రాజప్రతినిధిగారిని, చట్టమునకు తమ యాహ్వాదము నొసంగిన కాసనసభ్యులను అభినందించుటగాను నేటి సభ సమావేశమయినది. మాదేంద్రశ్రీ మిల్లియన్ కాసనసభ్యులందు ప్రత్యేకపట్టబడి నేటికి చట్టముగా జేయబడినది. 50 సం॥ లకు క్రితము కీ॥ శ్రీ మత్స్యామిత్యాయర్, చెంగలరావు, సర్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యార్, శ్రీ యంత్రీ శంకర్ నాయర్ మొదలగు ప్రముఖులు హిందూధర్మాదాయముల నియమము ఇట్టివిధాన మేదైన నిర్ణయింపబడవలయునని పలుభంగుల ప్రయత్నించిరి. దురదృష్టవశమున అప్పుడు వారి ప్రయత్నములు సఫలతగాంచలేదు. అట్టిగౌరవము పొనుగల కాజాగారికి దక్కినది. వారు గౌరవనీయులగు సభ్యులకు నకు జేరినవారు. వారికుటుంబీకులు కాళహస్తిదేవాలయమునకు ధర్మకర్తలుగా నున్నారు. వాకును కొంతసేర కేదేవాదాయము లెట్లు పరిపాలింపబడుచున్నవో తెలియును. అనేక దేవాలయములందు ధనములు దుర్వ్యయము గావింపబడుచున్నదియు, వీనినుండి ఎన్నికు నీలు, భూరములు జరుగుచున్నదియు, నేనెందులకును పూర్వము ఈస్థులందీయూ ప్రభుత్వమువారు మనదేశమును పాలించినపు డేదేవాదాయములన్నియు వారివశమైయుండెను. వారిపాలన పూర్తియై విడిచిపెట్టిన ప్రభుత్వమువారి అధికారము వహించుచున్నందున క్రైస్తవ మతప్రచారకులు దేవాలయములను తమవశము చేసికొని హిందూమతము నణగదొక్కెత్తుకొని ప్రసవమువ్యాప్తి గావించుకొన ప్రయత్నముచేసిరి. కాని వారియట్లు కొనసాగలేదు. మనదేశముందలి అధికారము లెల్లరును దేవాలయములపై అధికారము క్రైస్తవ బోధకుల హస్తగతము జేయరాదని రాజప్రతినిధిగారికి అట్లు పంపుకొని దానిని చూపిరి. పూర్వము ఈస్థులందీయూ కంపెనీవారు అధికారము చలాయించునపుడు దేవాలయములందు క్రైస్తవ మిడుప్రసాదముతో కాళ్ళకనుపించిన 100 పెగోడలు విడిచివేసెను. నేడు పరిశీలన లెట్లున్నవి? ధనమంతయు స్వాధీనముగా వెచ్చింపబడుచున్నది. అనేక మతాధిపతులు, మహాత్ములు ఈస్థులు అత్యంతశక్తికమునియు అచ్చటచ్చట కొన్ని శక్తియును మాత్రము మార్చబడవలయునని నాతో జెప్పియుండిరి. ఈ విలువలను తెలిపవచ్చుటకును మతమునకును విరుద్ధము భంగమునకు విషయ మేమైన గలదో తాము వెచ్చించిన ధనమునకు సరియగు జమాఖర్చులు చూపెట్టవలయును. వెచ్చింపగ మిగిలినధనమును ప్రజాహితకరములగు విద్య అశోగ్యముమొదలగు అశోకములకై వినియోగించవలయును. అంతయెగాని ప్రభుత్వవశము జేయుటగాదు. అంతకుమించి విలువలందు వేరేమియు లేదని నిస్సందేహముగా జెప్పగలను. విలువలను సభ్యులందు చర్చింపబడునపుడు బ్రాహ్మణసోదరులందు పలువురు మొత్తముమీద విలువలకు నుకూలురంగ నుండిరి. అచ్చటచ్చట స్థలమార్పులు మాత్రమే వారు కోరిరి. ఈవిల్లు ముఖ్యోద్దేశము వ్యాజ్యములు తగాదాలను తగ్గించుటయే. రాజప్రతినిధిగారు విలువల సమగ్ర యోగంకిత్యైవ పూజారులును తాగివారు మొదలగువారు అశోకన మొదలిడిరి. కాని అదియంతయు బూటకమని రాజప్ర

తినిధిగారియందు, ప్రస్తుతము విల్లుచట్టముగ తీర్మానించినది. దీనివలన మదరాసు కాజాగారి నుంచి ఇండియా కాన్గ్రెస్సుగారి కిది బాక్సిప్రకారముగాని విజ్ఞాపనలను తీసికొని పోవుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. "హిందూధర్మాదాయ చట్టము" మన పేరిట కొందరొకసమితిగ నేర్పడి ధనమును సమకూర్చి ఈయందోళన ఇంగ్లండునందు ప్రచారముగావించి సమకట్టియున్నాము. (అధ్యక్షులీ సందర్భముతో సర్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ గారును, మైసూరు దివానుగ పనిజేసిన కృష్ణస్వామినాయుగారు హిందూధర్మాదాయ చట్టమును తీర్మానింప కృషిపలికి నందులకుగాను పొనుగల రాజాగారి నభినందించుచు వ్రాసిన లేఖను ఉత్తరములను చదివిరి) ప్రజాసాక్షులగు పెద్దలందరు ఈవిల్లు నామోదించిరి కించిదెట్లుగ కొందరు స్వల్పముమాత్రము దీనిని నిరసించుచున్నారు. అట్టివో బ్రాహ్మణేతరు లెల్లరును అన్నిసంఘముల వారును గలిసి దేశమంతటను సభలు జరిపి మన దేశము లెల్లరకీచట్టము అత్యంతశక్తికముని తీర్మానించవలెను. ప్రస్తుతము జరుగు ప్రతికూలాంధోళన యంతయు శేవలము కల్పితము, బూటకము. అని ఎల్లరును తెలియ జేయవలెననికొరుచున్నాము"

తీర్మానము

"హిందూధర్మాదాయ చట్టమును తీర్మానించినందులకు రాజప్రతినిధిగారియెడల మదరాసు బ్రాహ్మణేతరుల సమావేశము తమ సంపూర్ణ కృతజ్ఞతను వెల్లబెట్టుచు ఈవిల్లునకు ప్రతికూలముగా జనుగు అంధోళనయంతయు శేవలము కల్పితము, స్వార్థపరత్వముని తలంచుచున్నార"

రా॥ బి॥ తనికాచలం శ్రేణిగారు

వైతీర్మానము నుపపాదించుచు 60 సం॥ లకు పూర్వమే శ్రీయుతులు రంగాచారి, భావ్యమయ్యంగారు, సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యార్ మున్నగు ప్రముఖులచే నిట్టివిల్లు నిర్ణయింపబడుటకు ప్రయత్నములు పలుపడెననియు, వారి ప్రయత్నములు సఫలతపలితములు గాక ప్రస్తుతము బ్రాహ్మణేతర మంత్రివర్గముచే నీకార్యము సాధించబడినది. బ్రాహ్మణేతర మంత్రివర్గముచే చట్టము సాధించబడినదను నాలోపణయే విలువని నీసిం చుచుకు ప్రతికూలవాదులకు గల కారణము మతమునకు ప్రవేశము సంభించినదని అంధోళనాపరులు ఎలుగై చూచుచున్నారు. జేవాదాయము తమ ఇచ్చవచ్చినటుల దుర్వ్యయము చేయువారు ప్రస్తుత మిచ్చటములను తామువెచ్చించినదానికి లెక్కచూప వలసినందుచేత మతమునకు ప్రవేశము వాటిల్లెనా? మతాధిపతులు, అర్చకులు మొదలగువారు విచ్చలవిడిగా ద్రవ్యమును ఖర్చిచుటకు అశ్వాస పడియున్నారు. అట్టి దుర్వ్యయము వాపుట కీ చట్టము ద్వారా పరిపాదించబడినది. ఇదివరలో మతవిషయములందు బోక్యము గలిగించుకొనరాదను మిషన్ నెట్టివిల్లులు నిర్ణయింపబడుటకు అవకాశము లేకుండెను. కాని సాంస్కరణములవలన మంత్రులకు దేవాలయములు మొదలగువానిపై అధికారము గలిగినందుచే నీవిల్లు తీర్మానింపబడు నవకాశము గలిగినది. ప్రతికూలవాదు లెంత అంధోళనమును గావించినను ఈవిల్లును రద్దుపరచవలసినదెప్పుచో కేరొక విల్లును ఈకాసనసభ్యులందే ప్రత్యేకపట్టవలయును. అప్పటికైనను ఎల్లరును సంఘభావముగలిగి దానిని నిరసించిన ప్రస్తుతచట్టము నిలువగలదు. ఈచట్ట మొంతకీ ప్రముఖ సమయలో తెట్టబడిన అంత క్రేయోదాయకము. దేవాలయమున కగు అత్యవసరఖర్చు చేయుగ మిగిలినధనము విద్య, ఆరోగ్యభివృద్ధికై ఆయాస్థలములందే వినియోగింపబడుటలో అక్రమ మేమియు నుండబోదు. కావున దేశీయుల కెల్లర కానశక్తికముగు నీచట్టమునకు ప్రతికూల వాదమంతయు ఏమాత్రము నిజముగాదని విశ్వసింపవలెను.

కె. యస్. మార్తాండప్పశ్రీ

తీర్మానమును బలపరచుచు విల్లుచైత్రయ తేదీనకు లన్నియు స్వార్థపరత్వము, ఈర్ష్యలన కలగించినయు, విల్లునకు పూర్వమునందుకంటే విల్లు అంగీకరింపబడినదివలననే మతాధిపతులకు ఈవిల్లు వచ్చుటచేతనే ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యము గలిగినదనియు మత భంగకరమగు విషయమేమి విల్లునందు లేదని పత్కిరి.

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు

తీర్మానమును ఆమోదించుచు తాము 'పక్కా' బాతీయ వారులమనియు వివను పాపములగు బాతికీజీరిన 'పక్కా' బ్రాహ్మణేతరుడ ననియు, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరు లెల్లరును సంబంధించిన ఇట్టి సమగ్రవిషయమై ఎల్లరును కలసి దాని మంచిచెడ్డలను విచారింపవలయుననియు, హైదరాబాద్ బాత్మిచ్చిది వాకాంక్షించు ప్రతివారు నీసభలో పాల్గొనవలెననియు, మనదేశమందు జేవాదాయ పరిపాలనములందు "నాగవంశ" జనుగుచున్నదనియు, ప్రస్తుతము అర్చకులకు పూజారులకు మితి లేనిగర్వము గలదనియు, బ్రాహ్మణేతరులకు దేవాలయములందు నిరాదరణ జరుగుచున్నదనియు, భగవదరాధనకై యొసంగబడిన ద్రవ్యమును వారులెల్లరు పంచుకొని ఇచ్చవచ్చినటుల

వెచ్చించుట అక్రమమనియు, మన సంఘములకుగలిగి ఈ విషయము మనలోమనమే తీర్మానించుకొనవలసినదియు, మనలో సంఘములను లేనికారణముచేతనే ప్రభుత్వమువారి శాశ్వతముగా వారియధికారమును బొందవలసినదనియు పూజారుల దుర్మడతనాపుట కీవిల్లు చాలనిచో బలతరమగు వేరుసాధనము లుపయోగింపబడవలెననియుబోకిరి.

ఏ. శివరామ మిననంగారు

తీర్మానము నామోదించుచు ధర్మాదాయచట్టము ప్రజాసాక్షులకు లగు మహామూల్యలైన యాహ్వాదము బడసియున్నదనియు, అట్టిచట్టమును జయప్రదముగా తీర్మానింపబడినందులకు బ్రాహ్మణేతరులకు కాశ్యోతముగా కీర్తిగోళవములు నిలిచియుండ గలవనియు, అనుభవపీఠులగు కొందరు స్వల్ప సంఖ్యాకు లీ ప్రతికూలాంధోళనను మొదలిడి తేరియులను మోసపరుల నెంచుచున్నారనియు, అట్టికల్పిత అంధోళనకు ప్రతికూలముగా నిజపరిశీతులకు ప్రజల కరిగించుచు బ్రాహ్మణేతరులెల్లరు ప్రచారము చేయవలెననియు, ప్రతికూలవాదులు విదేశములం దెట్టిప్రచారము గావించినను అందువలన ఇసుమంతయు అపయోగ ముండవలసిన నుడిసిరి.

పిమ్మట శివప్రకాశముదలియారు, ఆర్. వరదగోపాలనాయుడుగారు విల్లున కనుకూలముగా మట్టాము ప్రతికూలాంధోళనకేలము బూటకము నిరాధారమనియు, వశముచేసినదెట్లు ఉన్నంతవరకే అంధోళన జరుగును. పిదప అన్నియు సమసిపోవుననియు ప్రతికూలవాదులు సభలు జరుపునపుడెల్ల తామును వెంటనే సభలుజరిపి వారివాదములు ఖండించవలెననియు పలికిరి. కందస్వామి ముదలియారు, అలవేలు మంగతాయారమూర్తీ గారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

అధ్యక్షులు తీర్మానమును వోటుల దెట్టి సభ్యులెల్లరచే ఆమోదించబడినదివలన సభ్యులమిందు తాము గనిపింపవలయు తెల్లెడల దేవాలయములయందు దిక్రమములు అమితముగా జరుగుచున్నవనియు, అట్టివానిలెల్లరు పొనుగల రాజాగారి విల్లుచే నణగింపగలిగినదియు, ప్రప్రథమమున ఈమతములు మొదలగునవి మతవిద్య, సిద్ధి, జైద్యవిధానము మొదలగు విషయములు బోధింపబడుసంస్థలగు నుండెను. క్రమక్రమమున అవిఎల్ల జ్ఞాపించి ఈ దుస్థితి సంభవించెదనియు తిరిగి ఆ సంస్థలెల్ల పునరుద్ధరించుట కీచట్టము సహాయకారి కాగలదని నుడిసిరి.

అధ్యక్షులకు వందనములతో పిదప సభ ముగిసెను.

కోట ఎండదేవాలయము

నర్సరావుపేట తాలూకాకు చెయున్న యల్లగుండ గ్రామ సరిహద్దులలో నుండెడి శ్రీ కోటప్పకొండ దేవాలయముయొక్క దుస్థితినిగురించియు మహాశివరాత్రికి ప్రయాణికులు పడు యబ్బందులను గురించియు కొండవద్ద యాత్రికులెల్ల నిష్కంధముగా వశము చేయుచున్న సుంకములను గురించియు దేవాలయముయొక్క ఆదాయవ్యయములను గురించియు ముందు జరుగవలసిన ఏర్పాట్లను గురించియు గుంటూరు గాంధీపేట (అరండల్ పేట) లో ఏకా రామస్వామివంతులుగారి శివాలయమువద్ద ఫిబ్రవరి 2 తేదీ సోమవారం సాయంత్రము 8 గంటలకు గుంటూరుజిల్లా ప్రజల తరఫున మీటింగు జరుగును. అందఱుకీ దయచేయఁ బ్రార్థింతురు.

కిలారు బొల్లయ్య

ఆరోగ్యవారము

కడపజిల్లా పులివెందుల, విశాఖపట్నంజిల్లా రాజాము, కృష్ణాజిల్లా అవనిగడ్డగ్రామములలో ఆరోగ్యవారమును జయప్రదముగా జరిపినటుల విశేషములు వ్రాయుచున్నాడు.

నోటిసు

మాకక్షీ దారుడయిన

కర్నూలుతాలూకా, యెదురుగ్రామంలోపుండే జాన్మలగడ్డ సుబ్బయ్యభార్య, పెద్దకోటమ్మ, యప్పటికి షుమారు 4 రోజులుగా, కనపడకుండా వున్నది. యొక్కడ వెలికినప్పటికిన్ని చిక్కలేదు. సదరు పెద్దకోటమ్మకు షుమారు, 13, 14 సంవత్సరములు వయస్సు వున్నది. కైశ్యకులం. గతుక యెవరయినా కనిపెట్టి, యెదురుగ్రామ గ్రామంలో ఆమెపెనిమిటి తావుకు పిలుచుకొనిపోయి విడిచివేయడం, ఆతడు 25.0.0 లు రూపాయనయిచ్చును.

కర్నూలు- శి. వెంకటకృష్ణారావు నాయుడు. ది 28-1-25 బి.వి. బి.ఎల్. హైకోర్టుజిల్లా, కర్నూలు.

నానాపక్ష ప్రముఖుల సభ

ధీర్ఘ సమావేశము

ఉపసంఘమును ఎన్నుకొనుట

“అన్ని పక్షములవారును కాంగ్రెసులో చేరుటకు ఏర్పడిన సమావేశము చేయటమును (అ) స్వరాజ్యమువచ్చినపిమ్మట శాసనసభలలోను యితర ప్రతినిధిసంఘములలోను ప్రభుత్వద్యోగములలోను అన్ని జాతుల మతముల వర్ణములవారికి న్యాయముగానుండవలసిన స్థానములను నిర్ణయించుటలో సమర్థతకు భంగముకలుగకుండు ఒక విధానమును నిర్ణయించుటకును (బి) ప్రస్తుతావశ్యకతలకును యీ దిగువ వివరింపబడిన పేరులుగల 46 మంది యును ఉపసంఘసభ్యులుగా నేర్పడవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

1. మహాత్మాగాంధీ, 2. చింతామణి, 3. ఎస్. శివస్వామయ్య, 4. ఎం. ఆర్. జయకర్, 5. లాలా లజపతిరాయ, 6. బాబుగజపాదాను, 7. ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, 8. పండిత మనమోహనమాల్య, 9. శ్రీధానందస్వామి, 10. వెంకట చంద్రపాళ, 11. టి. సి. గోపాస్వామి, 12. జయరామదాసు, 13. పి. రామస్వామియ్యయ్య, 14. కట్టచుంది రామలింగారెడ్డి, 15. డాక్టరు. ఎన్. కే. ధర్మ, 16. సర్దారుమంగళేశ్వరింగు లేక యోగసంగు, 17. ఎస్. సి. కెల్కెరులేక అభయంకరు, 18. కల్లుల గిడ్డే, 19. డిల్లీ మోచెర్ల రామచంద్రారావు, 20. ప్యారయనాథకుంజ్రా, 21. ఎన్. ఎం. జోషి, 22. అనంతరాం, 23. డాక్టరు బి.సెంటు, 24. యమునాదాసు శ్యామకదాసు, 25. సత్యమూర్తి, 26. శ్రీమతి సరోజినీదేవి, 27. లాలాబాబుస్వామి, 28. డాక్టరు కిచ్చిలూ, 29. అబ్దుర్రహ్మన్, 30. హాలానామహమ్మదాల్, 31. మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదు, 32. డాక్టరు అస్సానీ, 33. అబ్దుల్ అజీజ్, 34. జాఫరాలీ, 35. ఎం. పి. జిన్నా, 36. రజాఅలీ, 37. మహమ్మదుయాకూబ్, 38. సర్ మహమ్మదుషా, 39. బరఖతాలీ, 40. సయ్యదుమూర్తిజానాపాబు, 41. సమయ్యలూఖాను, 42. అహమదాలీఖాను, 43. ముహమ్మదాల్, 44. సరఫరాజ్ హుస్సేనుఖాను, 45. సర్ అబ్దుల్ ఖాయం, 46. మాలానా షేక్ తాలీగారు ఉపసంఘ సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

ఈ ఉపసంఘమువారు పిమ్మట సమావేశమై స్వరాజ్య విధానమును సిద్ధపరచుట కొక చిన్నసంఘము నేర్పరచిరి. 24-వ తేదీమొదలు ప్రతిదినమును యీరెండుసంఘముల వారు సమావేశమయి జరుపుచుందురు. పిమ్మట తీరు నివేదిక ప్రకటించెదరు.

నాయకుల ప్రసంగములలో ముఖ్యవిషయములు

గాంధీమహాత్ముడు

“మనమందరమునచేరి హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ ప్రావృత్తికేరకసమన్వయ అనుకూలముగా పరిష్కరింపగలిగినచో ఘనమగు నేపచేయగలిగినవార మగుదుము. అందరను ఆమోదింపగల విధానమును మనము సిద్ధపరచగలిగినచో చాల శుభము చేయవచ్చును. ఈ విషయములలో మనకందరికిని ఏకీభావము కుదిరినచో అన్ని పక్షములవారును కాంగ్రెసులో చేరుటకుగూడ అవకాశము కలుగునుగా నేర్పడగలదు” అని మహాత్ముడు మొదట నుడివేసెను.

జిన్నాగారు

ఇచ్చట చేరినవారందరను వారివారి సంఘములవారివలనను దేశీయులందరివలననుగూడ చాల గౌరవంపబడుచున్న ముఖ్య నాయకులు వీరందరును ఏకీభవించి మతసంబంధములగు వివాదాల నన్నిటిని పరిష్కరించి యొకమత్యమును సమకూర్చవలెను. మన మింటికి సోదరభావముతో సమావేశమైవాము. లక్నో ఒడంబడిక జరిగిన సమయమున పంజాబులో మహమ్మదీయులు 100 కి 54 వంతునను వెంగరాష్ట్రమున 56 వంతునను యున్నారు. అప్పటికి మహమ్మదీయులలో విశ్వసరగా వ్యాపింపలేదుగాన మిశ్రమనియోజకవర్ణములను మహమ్మదీయులు సమన్వయపరచునని అపుడు నిర్ణయింపబడెను. అందువలన మహమ్మదీయులకు 100 కి

10.15 స్థానములైన రావని సహమ్మదీయులు తెలిపిరి. సహజముగా ప్రతిమతమువారును స్వమతస్థులకే ఓటు యిచ్చెదరు గాన మిశ్రమనియోజక వర్ణములవలన మహమ్మదీయులకు అన్యాయము జరుగుచున్నది. పంజాబు మహమ్మదీయులకు 100కి 50 వంతునను వెంగరాష్ట్రమువారికి 100కి 40 వంతునను యిచ్చుటకు పుడు నిర్ణయింపబడెను. పిమ్మట దొరతనమువారు దానినా తేలిపించిరిగాని దేశీయులు రెండుపుత్రములవారును లక్నో ఒడంబడికను సమన్వయించిగాన చట్టములో ఆ ప్రకారము చేర్చబడెను. పిమ్మట పంజాబు వెంగరాష్ట్రములలో వివాదములగుగా లాలాబజపతిరాయగారిని డాక్టరు అస్సానీగారిని ఒకసిక్కుప్రముఖుని ఉపసంఘముగా నియమించిరి. వారివిచారణ పూర్తికాకముందే వెంగరాష్ట్రమున దేశబంధు దాసుగారిక ఒడంబడిక చేసిరి. కాకినాడ కాంగ్రెసు మహాసభలో ఆ ఒడంబడిక తిరస్కరింపబడెను. కానినిపుడు లక్నో ఒడంబడికను సవరించుటవసరము. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముండగూడదని కోరుచు పొందుపులలోను మహమ్మదీయులలోను గూడ కొందరున్నారని వారి కంఖ్య అత్యల్పము. రెండు మతముల వారిలోను బహుళ సంఖ్యాకులు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమునే కోరుచున్నారు. లక్నో ఒడంబడిక ప్రకారము మహమ్మదీయుల సంఖ్య తక్కువగా నున్న రాష్ట్రములలో గూడ ప్రతినిధుల సంఖ్య హెచ్చుగా నిర్ణయింపబడెను. జాంబాయిలో మహమ్మదీయులు 100 కి 28 మందియై యే నను వారికి 100 కి 28 వంతునను సంయుక్త రాష్ట్రములలో 100 కి 14 మందియై యేనను 100 కి 80 వంతునను మధ్య-మధ్య రాష్ట్రములలో 100 కి 7 మందియై యేనను నూటికి 15 వంతునను మహమ్మదీయులకు స్థానము లియ్యబడెను. అల్పసంఖ్యాకుల హక్కులను కాపాడుటకే ఆ రాష్ట్రములలో వారికి హెచ్చుస్థానము లియ్యబడెను. కానసభలో నున్న సభ్యులలో ఒక మతమువారిలో 8/4 మంది ఆమరమునకు సంబంధించిన చట్టమును తిరస్కరించినచో దాని నామోదించగూడదని లక్నో ఒడంబడికలో నిర్ణయింపబడెను గాని యిది బొత్తిగా ఆచరణలో లేదు. పంజాబులోను వెంగరాష్ట్రములోను మహమ్మదీయులు అల్పసంఖ్యాకులుగా నుండగూడదు. తక్కిన రాష్ట్రములలో యిప్పుడున్న స్థానములనే నిర్ణయింపవలెనని మహమ్మదీయులు కోరుచున్నారని జిన్నాగారు నుడివేరి.

లాలా లజపతిరాయగారు

లక్నో ఒడంబడిక జరిగినపుడు నేను సభ్యుడనుగానుగాని అధిగావ్యపారబాబుని నేను తలపించెదను. దానిని సవరింపవలెనని కాంగ్రెసువారుహించి ఉపసంఘమును నియమించిరి. అందు కొకసభ్యుడనేను.

స్వరాజ్యమువచ్చినచో పొందుపులసంఖ్య హెచ్చునగుగాన కాంగ్రెసులో మహమ్మదీయులు చేరగూడదని పెక్కుసంవత్సరములక్రితముగూడ పరీ సయ్యదు మహమ్మదు ఖానుగారు మున్నగువారు అధికసంఖ్యాకులు కాంగ్రెసుకు ప్రతికూలముగ నేయుండిరి. కొద్దిమందిమహమ్మదీయులుమాత్రమే కాంగ్రెసులో చేరిరి. కలకత్తాలో జాతాభాయి నారోజీగారి అగ్రతంత్రీంక కాంగ్రెసుమహాసభ జరిగినపుడు మొదటిసారి స్వరాజ్యము కోరబడెను. అపుడుగూడ మహమ్మదీయులు ప్రతికూలభావము నే చూపిరి. మేము స్వరాజ్యమునుకోరము. పొందుపులకొరకు మాత్రముకోరిన దొరతనమువారియ్యరు. అనిమహమ్మదీయులపుడు తెలిపిరి. తమకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమియ్యవచ్చునోపక్షాన మని మహమ్మదీయులు పట్టుపట్టుచే లక్నోలో వారినిగూడగట్టు కొని వచ్చుటకా ఒడంబడికకు పొందుపులంగీకరింపవలసి వచ్చినది. అతితాత్కాలికమనియు దానిని పిమ్మట సవరింపవలెననియు గూడ నిశ్చయించిరి.

వంగరాష్ట్రపు ఒడంబడిక

పొందుపులు మహమ్మదీయులు సిక్కులుమున్నగు నన్ని మతముల నియోజనమును నిర్ణయించుటకు కాంగ్రెసువారు దశమిలాను ఉపసంఘము నేర్పరచిరి. తమకుగూడ ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము కావలెనని సిక్కులకోరిరి. కాంగ్రెసు ఉపసంఘము వారినివేడిక ప్రకటించబడకముందే దాసుగారి ఒడంబడిక ప్రకటించబడెను. పిమ్మట కాంగ్రెసు ఉపసంఘమువారు గూడ నివేదికను వెంటనే ప్రకటించిరి. కాంగ్రెసు మహాసభవారు దాసుగారి ఒడంబడికను తిరస్కరించి వరల ఆలోచింపవలెననికోరిరి. దానినిగూర్చి దేశములో ఉండే మధికమగుటచే కాంగ్రెసు ఉపసంఘమువారి నిశ్చితము చర్చించుటకవకాశము కలుగలేదు. అంతలో మహాత్ముని విడుదల చేసిరిగాన మహాత్ముడే యీ విషయమును పరిష్కరించునని నిశ్చయించిరి. డాక్టరు అస్సానీగారు సమకూర్చిన విషయముల నన్నిటిని భారతకాంగ్రెసుసంఘమువారికి తెలియజేసిరి. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యపుపద్ధతి దేశమున వ్యాపించినచో ప్రతిపక్షమువారునుగూడ కోరెదరు. అపుడు జాతీయత పూర్తిగా అంతరించి పోవునని లజపతిరాయగారు నుడివేరి.

డాక్టరు బి.సెంటుగారు

ఒడంబడికనుగూర్చి ఆలోచించుటకు ఒకసంఘమును స్వరాజ్యవిధానమును గూర్చి ఆలోచించుటకు ఒకసంఘమును,

స్వరాజ్యవిధానమునుగూర్చి ఆలోచించుటకు ఒకసంఘమును ఏర్పరచవలెను. ఒడంబడిక ముఖ్యమేగాని స్వరాజ్యవిధానము ముఖ్యతరము. భారతమాత పరాధీనయై మృతప్రాణుమై యుండగా మిరియల అల్పవిషయములకే తగవులాడుట పాటిగాదు. అనంతకాలవిరాజమానయశోవికాలయు చిరజీవియునగు భరిత మాత నిన్ను మొన్ని కనులు దెరచిన విదేశీయులకు బానిసయై యుండ మిరియలమాది సహింపగలుగుదురు. ఇప్పుడు దేశమున దామాషాలను ప్రజల ఆయుర్దాయము 28 ఏండ్లకంటె హెచ్చుగాలేదని మీరు గుర్తించితిరా? తేలిదండ్రులు తుదార్తులగుటచే వారికిలేగిన బిడ్డలు దుర్బలులై అంటువ్యాధులవలన కొట్టకొలది మడియుచున్నారు. స్వరాజ్యవిధానమును మీరు వెంటనే ఆమోదింపగోరెదను. దానిని నేను సిద్ధపరచితిని జిన్నాగారు తెలిపిరి. నేను దానిని సిద్ధపరచలేదు. నేనుకలు కన్నననువారి పనిసంతను పూర్తిచేసిరి. తినిని ప్రాతిపదికగా గొని మీరుచచ్చింపగోరెదను. ఆవసరమైన సవరణలను చేసుగోరెదను. వెంటనే సంపూర్ణమున సివిలుగవర్చు మెంటు ఏర్పడవలెను. మంత్రివర్ణములు కానసభలకు తాద్యములు కావలెను. గవర్నరులను నియమబద్ధులను కనిస్టిట్యూషనులు హెచ్చునధికారముతోలు కావలెను. స్వరాజ్యముగట్టి పునాదులపై నేర్పడవలెను. అందులకు గ్రామములే మూలాధారములుగల పంచాయతులు సజీవముగా పనిచేయవలెను గాని ప్రవాసప్రాయములుగా నుండగూడదు. గ్రామములు, తాలూకాలు, మండలములు, రాష్ట్రములు ప్రధానత్రభుత్వమునని 5 ప్రధానభాగములుగా విభజన యేర్పడవలెను. ఈవిధానమును ముంద సవరింపవలసినవచ్చినచో దానిని సవరించుటకు పార్లమెంటువారిని మరల కోరగూడదు. అట్టి అధికారము దేశీయులకే యుండవలెను. విదేశీయులు ఒకతప్పుచేసినచో కలుగునంతటి హాని మనము 10 తప్పులు చేసినను కలుగదు. ఈవిధానము కొన్ని నెలలలోనే పార్లమెంటు సభలో ఉపపాదింపబడునని నేను వాగ్దానముచేయుచున్నాను. విశేషముల నిపుడు నిర్ణయింపక పోయినను పెద్దవిభాగములైన స్త్రీ పరుపవలెను. ఇప్పుడు మన మీదనిని చేయకుండ చెదరపోయిచో పరస్పర కలహములలో మునిగియున్నారని మనలను నిందితురని బి.సెంటుగారు తెలిపిరి.

మాలానా షేక్ తాలీగారు

రెండు సంఘములను ఏర్పరచవలెను. మత కలహముల నడండుటలో నిష్కలముగా పనిచేయవలెను. నేను స్వాతంత్ర్యబహిష్కరమును బి.సెంటుగారు స్వాతంత్ర్యసంగ్రామ చతురయైనను యీ విషయముననే నామెతో నేకీభవించితిని” షేక్ తాలీగారు నుడివేరి.

సత్యమూర్తిగారు

రెండు సంఘముల నవసరము మనము స్వరాజ్యవిధానమును సిద్ధపరచిన పిమ్మట బిల్లులు పార్లమెంటువారు దానిని తిరస్కరించినచో కాంగ్రెసు, మిలిటరీ, లిబరలు, సంఘములుమున్నగు నన్ని రాజకీయపక్షములవారును ఏకీభవించి నెక్కు దక్షిణాఫ్రికావారు పోరినరితిని పోరవలెను. దక్షిణాఫ్రికావారు రలుల పోరటువలననే పార్లమెంటు సభలో సర్ హెన్రీకాంబ్రిజ్ జేనరుమానుగాన “ఈచట్టమును పూర్తిగా తిరస్కరింపుడు లేదా ఒక్క పొలైన మార్చకుండ ఆమోదింపువని చెప్పవలసి వచ్చినది” అని సత్యమూర్తిగారు నుడివేరి.

సర్దారు మంగళేశ్వరింగారు

“అన్ని మతములవారిలో బాటు సిక్కులుగూడ ఎన్నికలకునిలచెదరు. వారికి లభించిన స్థానములతో తృప్తిపొందెదరు. ఉద్యోగముల కొరతను స్థానముల కొరతను తగవులాడుటకు సిక్కులంగీకరింపరు. రాజకీయములందు మాత్రమే బహుళ సంఖ్యాకుల తీర్మానములకు సిక్కులు ఒప్పుకొందురు. ఆ బహుళసంఖ్య రాజకీయముగానే యుండవలెనుగాని మతవిషయముగా నుండగూడదు. నేడొక పక్షము రాజకీయముగ అధికతన బడసినచో రేపింకొకక్షము దానిని బడచుగలదుగాని మతవిషయముగ బహుళసంఖ్య ఏర్పడుట హానికరము. ఈ మతాధికత యున్నంతకాలము నుద్ధి, తేలికకు ఉద్యమము లుండకతప్పదు. లక్నో ఒడంబడిక చాల అనుచితమనియే నా ఆభిప్రాయమని మంగళేశ్వరింగారు నుడివేరి.

చింతామణిగారు

ఉపసంఘమువారు చర్చింపవలసిన విషయములను నిర్ణయింపవలెనని చింతామణిగారు కోరిరి.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

“జాంబాయిలో నానాపక్ష మహాసభవారు నిర్ణయించిన విషయములే ఉపసంఘమువారు చర్చింపవలెను. మనమందరమును స్వరాజ్యమును కోరుచున్నాముగాని చిల్లర విషయములను పరిష్కరించు వరకును స్వరాజ్యమును గూర్చి చర్చించుటకు చాల మంది అంగీకరింతుల నేను. హిందు-మహమ్మదీయ మైత్రి కలుగకున్న స్వరాజ్య మెన్నటికిని చేరవరదు. విసెంటుగారు తెలిపియు దొరతనమువారు వివాదలను కలిగించుచునే యుందురు. ఎన్నటికి నైకమత్యము కలుగనే కలుగదని కొందరు తలచుచున్నారు. నేనును ఒక పంజాబీ సోదరుడును రైలులో ప్రయాణము చేయుచుంటిని. హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి

భారతశాసన సభ

కోహటుపాఠశాల

తాతాకంపెని ఉక్కుపరిశ్రమకు యీసాలునకు ఏబదిలక్షలు బాంట్లీ నీయబడుట

ఢిల్లీ, జనవరి 26:—భారతశాసనసభ నేడు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. ఒకసంవత్సరమునకు తాతాయును ఉక్కు కంపెనీకి యేబదిలక్షల రూపాయలు బాంట్లీగా నీయబడుట, 1925-వ సంవత్సరము మార్చి 30-వ తేదీనరకును బాంట్లీ నియమము యిరువదియైదు లక్షలరూపాయలు అవసరము ప్రజానము గావలయుననియు గోరును సర్ బాల్గెన్ యిన్ని సుగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించిరి. కాననభూసభ్యులు విశేషము మాజుకా నందున సభ ప్రారంభమున పట్టక నండ్డె. కాని ఉక్కుపరి శ్రమవిషయమున శర్మ ప్రారంభమునకి పెక్కుసభ్యులచే సభనిండ్డె. కొంతమంది నవాబుదీయభ్యులు అభియుర విశ్వ విద్యాలయ పట్టప్రధానోత్సవమునకు వెడలిరి.

కోహటుదురంతము

కోహటుదురంతముల విషయమున పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు పరకా ఫిపుకమిషనుగారిలో సంతరించిన ఫలితమునుకో హటువిషయమున గావించిన విచారణయు హిందుమహమ్మదీ యుల తగవులను పరిష్కారము గావించి సహృద్ధావములకు దక్షుటకు గావించిన ప్రయత్నములను దెలిపిపార్లమెంట్ సర్ చార్లెస్ యిన్ని సుగారు తాజ్ సత్తికి దాఖలుచేసిరి దెన్ని సభ్యులచే గారు రానుచుండరావుగారికి సమాధానమిచ్చిరి. ఇట్టివివాదము ప్రయరణము గావించుట ఆచారముగాదనిదెలిపి, సర్ చార్లెస్ యిన్ని సుగారి సామాన్యభిప్రాయములు ఫిపు కమిషనరు గారి అభిప్రాయములతో నేర్పరించెనని దెన్ని సభ్యులచే గారు నుడిచిరి.

తొమ్మిదిలక్షల రూపాయలవరకును యిండ్లకు నష్టము వాటిలెని రానుచుండరావుగారి నుండియు ప్రశ్నకు దెన్ని సభ్యులచే గారు ప్రశ్న తరమిచ్చిరి. ఇతరవిషయములందుగావించబడిన నష్టములు దెల్పుట కారణములచే. ఉభయసంఘ నాయకు లును సంతరించుకొని యొకవిషయమునకు వచ్చిరి. ఈవిషయ డిక ఉభయసంఘములచే నామోదించబడినది సేను విశ్వసింపు చున్నానని విషయమునకప్రతిని దెన్ని సభ్యులచే గారు దాఖలుచే సెను. ఇంతవరకును కోహటునకు తిరిగివచ్చి హిందువులసంఖ్య బహుస్యముగనున్నది. కాని కోహటునకు తిరిగి వెడలబడు చాటుమంది ప్రయత్నములు గావించుచున్నాడు.

డక్షిణంబియా రైల్వేయందు మొదటితరగతి రెండవ తరగతులందు రేటును తగ్గించుటకు ఏలునున్న తేమాంబి ఆలో చనలు చేయుచున్నవని ప్రభుత్వమునకు దెలియచున్నదని యం. క. ఆనార్యగారికి సర్ చార్లెస్ యిన్ని సుగారు ప్రశ్న తరమిచ్చిరి.

సంస్కరణముల విచారణసంఘము

సంస్కరణముల విచారణ సంఘముయొక్క నితీతియు ప్రభుత్వమున కంపబడినది సర్ ఆల్ఫ్రాండ్సు మద్దెమెనుగారు వెంటపరిరాజుగారికి సమాధానమిచ్చిరి. కొన్ని వారములలోపల రిపోర్టు ప్రచురింపబడును. రిపోర్టుచే తుడిక త రపు తీయుటకు పూర్వము భారతశాసనసభవారు చర్చించు టకు అనకాక విాయబడును.

మార్చి నెలకు పూర్వమున రిపోర్టుచే చర్చించుటకు భా రతశాసనసభ కవకామిషనుబడునా యని రంగస్వామిఅయ్యం గారు ప్రశ్నించిరి.

ఈవిషయమున స్పష్టముగ దెల్పబాలనని జేయసభ్యుడు నుడిచెను.

పబ్లికల్ కాలిక్టర్ కమిటీని, స్టాన్లీ అతికసంఘమును ఎన్నికొనుటకు సర్ జేమ్స్ బ్లాక్టుగారు తీర్మానము ప్రతి పాదించి సభ అంగీకరించెను.

ఉక్కుపరిశ్రమ సంరక్షణమునకు బాంట్లీ

ఈవిషయ పేర్కొనబడిన వరకులపై 1924-వ సంవత్స రు సెప్టెంబరు 30-వ తేదీనరకును భారతశాసనసభ తయార కావడెను ఉక్కున బాంట్లీ నియమ రాజు పరినిధిని సభ్యులను ఈసభ గోరుచున్నది:—

కలుగుననియే మీరు సమ్మెదరా అని ఆతడడిగెను. అటు తే నమ్మెదను. అట్టి నమ్మకము లేనిచో నే నేల అవిషయమున చరచెదనని నాకేమైన విచ్చియా అని నేనంటిని. ఈవిషయ మున మీరు నిజముగా విచ్చియేయని నేను తలంచెదనని ఆతడె నెను. (హర్షము) ఎల్ కాలమును బ్రతిని పరిపాలన యుండెక తప్ప దని కోరువారి రకమువారిగాన వైకమత్వము కలగు అత్యవస రము అని సెల్కూగారు నుడిచిరి.

ని వే ది క

ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీలోగా ఉపసంఘమువారి నివేదిక చేరవలెను. మార్చి నెల మొదటి తరమున ప్రతినిధులసభలో దా నినిగూర్చి చర్చ జరుగవలెను. అని సభవారు నిశ్చయించిరి. అని ధ్వజవీరభిర 25 వ తేదీనిధిల్లీకుండి తంతివారనంపెను.

(1) భారతదేశముందు ముతక ఇనుమునుండి (iron ore)

దుక్కుయనును (pig iron), 1894-వ టూపుబోర్డు అట్ట లోని రెండవ సెక్షన్లనుండు నవాహరించిన ప్రకాశముగ తయారుచేయుటకు నువయోగకరమైన స్టీలును భారతదేశ మందు వయారుచేయు ఫర్మలకును కంపెనీలకును మాత్రమె బాంట్లీ నీయబడును.

(2) ఇట్టికంపెనీలుగాని ఫర్మలుగాని తయారుచేయు ఉక్కుపాశములమీద బాంట్లీ నీయబడును. ప్రతినెలయందును తయారుచేయబడిన మొత్తపు బరపులో నూటికి 70-వ వంతునకు టన్నునకు యిరువది రూపాయలవరకును బాంట్లీ నీయబడును.

(3) 1925-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు 30-వ తేదీలో అంత్యమయ్యే పండ్లందు మనములందును నీయును బాంట్లీ యేబదిలక్షల రూపాయలకు మించరాదను.

ఒకసంవత్సరమునకు యేబదిలక్షల రూపాయలను ఉక్కు పరిశ్రమకు బాంట్లీగా నియమింప భారతశాసనసభ నేటి మచే కమం దంగీకరించెను.

సర్ చార్లెస్ యిన్ని సుగారి ప్రసంగము

ఢిల్లీ, జనవరి 26:—డక్షిణ జానమసములో ఉక్కు పరిశ్రమకు రక్షణ మిచ్చుటకు భారతశాసనసభ అంగీకరించెను. రక్షణము నిరుపయోగము కాకుండునట్లు నుంకముల సభిన్యధి చేయుటకు ప్రభుత్వ మధికారమును ఈ ప యోగించెను. ప్రపంచముందెల్ల ఆసాధారణపరిస్థితులందు ఉక్కుపరిశ్రమ ఇరికొనియున్నది. మారకపుము అస్థిరముగనుండెను. ఇకో పాదేశములందుండి విగుమ కాబడి నిలయున్న ఉక్కుపరిశ్రమ భారత పరిశ్రమకు నష్టమువాటిలెను వెంటనే యేదోయే ఉచితము గు విధానమువలించినగాని భారతదేశము దీపరిశ్రమ నాకేస మగునట్లుగన్నించెను. టూపుబోర్డు సమావేశమై హెచ్చుమంక ములు వనూలు చేయుటకు సిఫార్సు చేసెను. బాంట్లీ విధాన ము బహు ఉత్తమపద్ధతి యని ప్రభుత్వము నిర్ణయించెను. టూపుబోర్డు దొరతనపు విధాన మంగీకరించెను. ఈ విధానము కలన బెక్కులాభములగుట. నుంకము లింకను హెచ్చింప బడినచో దిగుమతికావడు యంత్ర సముదాయములపై నాధార పడియున్న శ్మవసాయము మొదలగు పరిశ్రమలకు అధికవ్య యగును. రెండులక్షల రూపాయలను వనూలుచేసి ప్రజలను ప్రుంగజేయుటవలన ఉక్కు పరిశ్రమకు సంభవించు లాభము ఏబది లక్షల కాన యేబది లక్షల రూపాయలను ప్రభుత్వము బాంట్లీ నియమింప ప్రజలకిముగ పీడింపబడుట తప్పించ బడెను. వ్యయము మీద గాక ఉత్పత్తి మీద బాంట్లీ ఈయబడుచుండటచే పరిశ్రమ జేయించబడిన అవశ్యకము తగు. గత జానమసముందు బాంట్లీవిధానమునకు ప్రాతికూ ల్యము వహించిన ప్రభుత్వము ఇప్పుడే ఆ యివిధానమునకు నుముఖత మాపుచున్నదని ప్రశ్నింపవచ్చును. బాంట్లీయిచ్చు టకు ధనమెచ్చుటనుండి వచ్చునని నేను ప్రశ్నించుచున్నాను. ఉక్కుపై ఆధికముగ నుంకమును వనూలుచేయుటవలన లభిం చిక శేషమునుండి యేబదిలక్షల రూపాయలను ఇచ్చుటయె ట్ల? టూపుబోర్డువారు నూదినకొంటే ఆధికమైన భారాశ బ్బాదయుముతో ఉక్కుపరిశ్రమయొడ ప్రభుత్వము సంచరించు చున్నది. ఉక్కుపరిశ్రమ మిక్కిలి విషమదశయందున్నందున భారాశదృష్టి నవలించి పరిశ్రమకు కాపాడుట కిదియే బహు చక్కని తరణమని వాణిజ్యసభ్యుడు చెప్పెను. మూలధనమును సవరణగావించుటకు వాటాదారులను డైరెక్టరు ఇట్టిపల గోరు చున్నాడు. డైరెక్టరుయొక్క నూచన అంగీకారమునందునో లేదో అనుభాగము ప్రభుత్వమునకు సంబంధములేదు. ఉక్కు పరిశ్రమ నాకేమనొందకుండ జేయవలయు ననిన మూలధన మందు సవరణలు చేయుట అవసరమని ప్రభుత్వము స్పష్టముగ చెప్పెను. ప్రస్తుతపు చిక్కులను బాట్లీ ఉక్కుపరిశ్రమ అభివృద్ధి దశ నొందవలయునని వాణిజ్యకాశాసభ్యుడు ఆకర్షించెను.

ఒకసంవత్సరాంతముందు అధికపరిస్థితు లెట్లుండునో తెలియదుగాన ప్రభుత్వ ము వారు పరిశ్రమకు నొక్కసంవత్సరము మాత్రమె బాంట్లీ నియమింప వి ర్పా ట చేసిరి. రాబోవు ఆ ష్టమాసముందీ విషయమున అమూల్య గముగఆలోచింపబడును. ఆలోచనాంతరము ప్రభుత్వముంకను యేదోయి చర్చదీసికొనవలసియున్నయెడ అసంబీవారు అవిష యమున సెప్టెంబరు మాసముందు చర్చించవలెగలదు. అంతవర కును యిప్పుడు యాయబడు బాంట్లీ అమలునందు వర్తించును. కాననభయందు ప్రతిపాదించుటకు బంపబడిన సవరణల విషయ మె ఆగ్రాసనాధిపతి దెల్పెను. ఉక్కుపరిశ్రమను జాతీయపరి శ్రమగ చేయవలసినదని జోషి గారిచే బంపబడిన తీర్మానము సరి యైనదిగాదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. 1922-వ సంవత్సరమునకు పూర్వమునందుండియు ఉక్కుపరిశ్రమకు శ్రద్ధదీసికొని ఉ క్కును తయారుచేయుచున్న ఫర్మలకును, కంపెనీలకును మా త్రమె బాంట్లీ నీయవలసినదని, సర్వ రాజ్ మాన్యేనుఖాను నుగారు ఒకసవరణను ప్రతిపాదించిరి. ఇదియగుడ సరియే నదిగాదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. నూదొట్టవరకును పరిశ్రమకు బాంట్లీ నీయవలయునని బి. దాసుగారిచే ప్రతిపాదించబడిన సవ రణయు సరికాదని అధ్యక్షుడు ఉత్తరవు చేసెను. విషయము

క్రమణికయందు గలయితరసవరణ తీర్మానములును సుదొరది గావని అధ్యక్షుడు ఉత్తరవు గావించెను.

జోషిగారు

జోషిగారి సవరణ తీర్మానము సరియైనదిగాదని అధ్యక్షుడు నిర్ణయించినను మాట్లాడుకుండ అధ్యంతరములు గలిగినను యెట్లో తను అభిప్రాయములను జోషిగారు వెల్లబెచ్చిరి. ఆ గ్రాసనాధిపతి నిర్ణయముచే నిరుత్సాహము జోషిగారికి గలిగె ను. ఉక్కుపరిశ్రమకు రక్షణనీయుట చట్టము యొక్క ఉద్దేశ మైన యెడ పరిశ్రమయందు కాలుకమ్ములుండ గు కార్మికులను రక్షింపగూడ ప్రయత్నించవలయును. పెట్టుబడి పెట్టువారు మాత్రమె యావరిశ్రమలాభము ననుభవించువారు గారు. వ్యా పాములందు అసంబీవారికి జోషిగములేనట్టి యూకంపెనీ సం రక్షణ నిమిత్తము ప్రజలయొక్క 50 లక్షలకేము యేలనియ వలయునని జోషిగారు ప్రశ్నించిరి వ్యయమును తగ్గించుచు న్నామను మిమై 1700 ల కార్మికులను బంపిజేసి నూతనముగ తదహారు గురు జోషిగములను తాతాకంపెనీనా రిటేనల నియ మించిరి ఏవరిశ్రమకైనను, యేదేశమునైనను, ప్రభుత్వము రక్షణమీయ ప్రయత్నించినప్పుడు, ఆపరిశ్రమ అభివృద్ధినిండి ప్రభుత్వముచేసిన ధనసహాయము వేరురావమున తిరిగి ప్రభుత్వమునకు లభించునట్లు చూచును. ఇట్టి నిబంధన మద రా ను పరిశ్రమ చట్టముందు గలదు. కాని యాతీర్మానముందు అట్టి నిబంధన గావించుట తగదని వాణిజ్యమంత్రి తలచుచున్నాడు. పరిశ్రమలకు రక్షణ మీయవలయునను మాత్రముంగీకరించినను అధిక కారణములచే ప్రస్తుతపు నూచనను జోషిగా రంగీకరించులేదు.

ఖాన్ బహదూర్ సర్ ఫరాజ్ మాన్యేనుగారు

1922వ సంవత్సరమునకు పూర్వమె భారతదేశముందు ఉక్కుతయారు చేయుచున్న కంపెనీలకు బాంట్లీయంకముగ నీయబడవలయునని ఖాను గారిచే ప్రతిపాదించబడిన సవరణ యు త్రోసివేయబడెను. విశేషములతో పోటీచేయుటకు భార తఉక్కు పరిశ్రమకు 40 లక్షలరూపాయలు బాంట్లీ చాలదని యు నూరు లక్షలవరకును లభింపకు బాంట్లీనీయవలయుననియు భూబన్ దాసుగారిచే పంపబడిన సవరణ తీర్మానమును ఖాను గారి సవరణాస్థయె నొందెను. సర్ చార్లెస్ యిన్ని సుగారిచే తెల్పబడిన ఆధిక స్థితి సర్ జేమ్స్ బ్లాక్టుగారి సమయమును సువ్యక్తము చేసిరి సర్ చార్లెస్ యిన్ని సుగారి తీర్మానము వో టుకు బెట్టుబడి ఆమోదించబడెను. వెనుకటి తీర్మానములో సి ఫార్సుచేయబడిన రీటిని మార్చి 31-వ తేదీలో అంత్యమయ్యె యీసంవత్సరమున బాంట్లీయిచ్చుటకు అవసర మైన 30 లక్షల రూపాయలను రాజుప్రతినిధి గారి సభ్యులకును నీయవలసిదని యిన్ని సుగారికి తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ఈతీర్మానము కాననసభ అంగీకరించెను.

చిమన్ లాలగారు

సర్ చార్లెస్ గారిచే ప్రతిపాదించబడిన రెండవతీర్మాన ముపై మాట్లాడుచు ఉక్కుపరిశ్రమకు రక్షణమీయుట మిక్కిలి పారాకాటని చిమన్ లాలగారు తీవ్రముగ విమర్శించిరి. పెరు గుట విరుగులకొరకే యని బాగ్రత్త దీసికొన న్నాసంవత్సర ముల క్రితము అధికముగ వాటాదారులకు భాగముపై అధికము గ లాభమును బందిపెట్టెననియు, తాతాకంపెనీవారి కార్యని ర్వహము సరిగ లేదనియు చిమన్ లాలుగారు ఖండించిరి. కార్మి కులకు గావించిన ప్రతివాదానమును తాతాకంపెనీవారు మీరి రి. తాతాకంపెనీ వాటాదారులు కాననసభయందు సభ్యులుగ నున్నారగాన వారు యివిషయమున వోటు చేయువచ్చునా యని అధ్యక్షుని వక్త ప్రశ్నించెను. ప్రభుత్వమువలన ధనసహ యమును గొనుచున్న కంపెనీయొక్క వాటాదారుడు పార్ల మెంటు సభ్యుడైయున్నయెడ, వాసభ్యుడు వోటునీయుట క ర్హుడైనను, వోటునీయు విషయము సభ్యుని విశేషమునకును నాన్య య ప రి కి ల న క క్రి యు వి ని యో గ పర్వకొని ఉచితవిధ మవలంబించుటకు సభ్యునిపై యాభారము మోపబడెనని పార్లమెంటు నందుగల సాంప్రదాయమును అ ధ్యక్షుడు చెప్పెను. ఈపద్ధతియే నిచ్చుటను అవలంబింప వలసిన దని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. ఇట్టి విషయములందు యిమిద్దమని నిబంధనను గావించుట బహుకష్టము. సర్ చార్లెస్ యిన్ని సుగారి తీర్మానము కాననసభయందు అమోదించబడెను.

నెలకుమిట్టి యం ద రి హెన్రీ మాన్యేనుగారు హెచ్చి. యిహోమ, స్టెమింగుగార్లు స్థానములందు, యెట్ గ్రాహో, అలిన్ వర్లు, నాయుడుగార్లు, కోర్ట్లీజు ఆట్ట, సక్సన్ ఫర్టిఫీకేటుఆట్ట, సివిల్ ప్రాసీజరు కోడ్సులను సవరణ గావించుటకు నియమింపబడిరి. ఓడలయందు దూర్భణ యంత్రములను తనిఖీచేయుటకు సామ్మె వనూలుచేయుట కధికార మిచ్చుటకు 1923-వ వాణిజ్య సాకాశ్చలమును సవరణ గావించుటకు నొక చట్టమును సర్ చార్లెస్ యిన్ని సుగారు ప్రవేశపెట్టిరి. చర్చితకయె బిల్లు ఆమోదించబడెను. రేపటివర కును కాననసభ నిల్చివేయబడెను. శేక్స్ పిరధికార తీర్మాన ములు చర్చింపబడును. కరంసికమిట్టి నియమించ వలయునని భూపతిరాజు వెంటపరిరాజుగారిచే ప్రతిపాదించ బడిన తీర్మానముపై ఆవివేయబడిన చర్చ రేళ్ళ ముందుగ ప్రారంభ మగును. (అ.ప్రె.)

వృత్తాంతలేఖలు

ఒక విజ్ఞప్తి

కృష్ణా డిల్లీ బందరుతాలూకా వడ్లమన్నాడు గ్రామమున యీసంవత్సర మాఖ తుది ౨ సోమవారం "యానావస్థా ర్థ పాత కాల" యనుపేర ప్రారంభించి నా శ్రీకొలది విద్యగణప ప్ర యత్నించుచున్నాను. ఇతరవోట్లనుండి వచ్చు విద్యార్థులకు పనికిగలవానినిగూర్చి మేర్పరచగలము. ఇతరులు తెలియ గొరువారికి ముందు తెలుపగలము.

వేటపాలెం

(ఒకవిలేఖరి)

జనవరి 25:—28-1-15 తేదీన "ది గ్రేటుపెనిన్సులార్ మ్యాజిక్ ట్రూప్" వారు వేటపాలెంహాలులో నాగి యింద్రబాల ప్రదర్శనమును చూపించి, పీఠికప్రదర్శనములో Representation of "Noah's Ark after the flood" and "Escape from Sing" "Sing" చూపించి యింద్రబాలను నానిశ్చయ ముగా, మయసభను జ్ఞప్తికి తెచ్చివేసి, మిగతా యక్షిణి పనులన్నా, మెచ్చరిజం సంబంధమైన పనులన్నా అత్యద్భుత ముగా నూండెను.

అనకాపల్లి

(ఒకవిలేఖరి)

శ్రీ కన్యకావరమేష్వరి ప్రతిష్ఠామహోత్సవము ఈపురంబున వైన్యశిఖామణులు శ్రీకన్యకావరమేష్వరి వేదాలయ నిర్మాణమును పూర్తిచేయించియున్నారు. నలుబది వేలు ఖర్చు అయ్యెను. శ్రీ పరమేశ్వరివిగ్రహమును సర్వూలజ్ఞులయం దొక నువ్రాసిధి కల్పకారితే తయారుచేయించి కిలావిగ్రహమున్నా కాశిమహాక్షేత్రమున తయారుచేయించి జనార్దన, నగరేశ్వర, నందీశ్వరుల విగ్రహములను కాశినుండియును తెప్పించి యున్నారు. ఈ విగ్రహములను రక్షాక్షీనామసంవత్సర మాఖతుది పంచమి బుధవారము 28-1-25 తేదీన ప్రతిష్ఠ చేయింప నిశ్చయించియున్నారు. ఈమహోత్సవము పంచమిమొదలు ఒక వారమువరకు జరుగను.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

"నూలుచందా" బహిరంగచర్య

ఈపురమునందలి "యవజన సాహితీసంఘ"పు యా జమాన్యమున "నూలు చందా" సమంజసమాకాదా అను విషయము మీద నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు సమాజభవనము లో ఒక బహిరంగచర్య జరిగెను. శ్రీయుత నడింపల్లి లక్ష్మీనర సింహారావు పంతులుగారు మిక్కిలి యుక్తియుక్తముగను చాల సమర్థత తోచిన నూలుచందా ప్రాశస్త్యమును నిరూపించి వర్షను ప్రారంభించిరి. శ్రీయుత వేపా నుబ్రహ్మణ్యం పంతులు బారెవ్వరుగారు "నూలుచందా" కాంగ్రెసువారు విధించుట సమంజసము కాదని మిక్కిలి సమర్థతతో ప్రతిఘటించిరి. శ్రీ ఏకా లక్ష్మీనరసింహంపంతులుగారు బి. యే. బి. యల్. గభా ధ్యక్షుల సహించిరి. వడ్లమన్నా ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావు గారు దామరాజు శ్రీపుండరీకాక్షుడుగారు కోడూరు లక్ష్మీపతిగారు గుండునరహరిరావు గారు గూడవచ్చులో పాల్గొనిరి.

పాక్షాపాక్షియు కమిటీ

ఈ పురములోని హిందూమైన్యులు మేనేజింగు కమిటీలోనికి శ్రీకొంపల్లి కోటిలింగంపంతులు గారును కోటా లక్ష్మయ్యనాయుడుగారును తిరిగి యొప్పుకొనబడిరి. శ్రీనడింపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావుగారును, నంబూరి గోపాలకృష్ణయ్య గారు బి. ఏ. బి. ఎల్. (ప్రిన్సిపల్ డిప్యూటీ మున్సియ) కో డూరి చంద్రశేఖరరావుగారు (ఇదివరకు పోలీసు సూపరింటెం డేంటు)ను, మాడభూపి వెంకటనరసింహారావుగారును, కలప గుంటనరసింహారావు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారును నూతన సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ధర్మవరము

(ఒక విలేఖరి)

జనవరి 24:—యూనియన్ బోర్డు సభ్యత్వమునకు కాంగ్రెసుశత్రువున 6 గురు అభ్యర్థులను ధర్మవరము తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమువారు నియమించిరి. వీరు యూనియన్ బోర్డు సభ్యత్వమును బడసిననాటినుండియు ఆచరణకు వేలసిన కార్యక్రమమును కార్యదర్శి తయారుజేయుచును. దానిని కొంత వర్ధించి సభ్యులువారు అంగీకరించిరి. ఆ ప్రజాశాసక అంగీకరించినవారు సభ్యత్వమునకు కాంగ్రెసుపక్షమున పోటీజేయు నర్హులు. ఆ ప్రజాశాసక అంగీకరించినవారు 1. యర్రగుంట హనుమంతరావు, 2. చిందులూరు రామచంద్రయ్య, 3. ఆర్. వేంకటేశయ్య, 4. దుగ్గు పాపయ్య, 5. తి. కె. నారాయణ స్వామి, 6. తుంపర్తి సంతోషరావుగారు. వీరిలో మొదటివారు మాడవరము నిదివరకు యూనియన్ బోర్డు సభ్యులే. వీరిల నిజమునకై కాంగ్రెసుసంఘమువారు రోక ఆపసంఘము వేర్వేరు ప్రతినిధులను సభలను భజనలను జరుపవలసినదిగా ను, ఓటరులందు ప్రజాభిప్రాయము గల్గింపవలసినదిగాను తీర్మానించివారు.

ఆదవాని

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాలమానసిధి

జనవరి 24:—రాత్రిపూట చాలా చలిగాలి వీచుచున్నది. ప్రతి తెల్లజొన్నపైరు మొదలు మేమిగా యాండి, ఇప్పటికిటికి కన్నీటిపూలలో పొత్తిగా పంట లక్షణమేలేదనియు, కన్నీ జరుగులలో కాయలు పురుగుపట్టి చెడిపోయినవనియు, అందుచే ఆ ఆహారపంటలయితము అవునా? అనునందే హముతో రైతులుబలులు తపాతబడుచున్నారు.

ఆరోగ్యవారము

ఈపురమున ఆరోగ్యవారము అతిపుష్కలహాళియుగా జరిపిరి.

కాంగ్రెసు సంఘము

వైస్రాయుని 17 తేదీ సాయంకాలము జరిగినది. అనంత పురము మంపల బాతీయోపసంఘమునకు ముర్రాశ్రీ ఆదిరాజు భీమరావు, బి. యస్, చరావు. రాంపురం చిదంబరావు, చాక్లానపాళి రామరావు, కల్లు భావినరసింహారావు ఈ విధుగురును సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడినారు.

అఖిలకాశ్మీయ మహాజనసభ-బెజవాడ

ఫిబ్రవరి 6, 7, 8 ఈ మూడుదినములును రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసువారు చేయువధ్యతులమీద కృష్ణజిల్లాలో ముఖ్యబట్టణంపై ఎల్ల రైలుమార్గములకు గూడలియై కృష్ణవేదితీరమందందు బెజవాడలో అఖిల కాశ్మీయ మహాజనసభ జరుపను నిర్ధరించి యున్నారు. అచ్చటచ్చట కరవత్రములు పంచిపెట్టబడుచు పై సభకు కాశ్యతసభ్యులను చేర్చుటకు ప్రచారము జరుగుచున్నది.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ

ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీవారు 24-1-25 తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు యవజనసాహితీ సంఘ భవనమున శ్రీ కోటరాజు రాజేశ్వర రావుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై యింకొంది తీర్మానములు చేసిరి. సభకు శ్రీ వేమవర్ధ రామదాసు పంతులుగారు గూడ విచ్చేసిరి:—

- 1. బి. యస్. శ్రీనివాస కాశ్మీగారి రాజీనామాపల న గలిగిన ఖాళీనామమున కాన్సిల్ ఆఫ్ స్టేటు సభకు ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ వారు పోటీచేయవలసిన నిర్ణయించడమైనది.
- 2. ముర్రాశ్రీ వేమవర్ధ రామదాసు పంతులుగారు రాజీనామమునకు అభ్యర్థులుగా నిలుచుటకు తీర్మానించడమైనది.
- 3. శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమ రావుగారిచే తయారు చేయబడి తదితర స్వరాజ్యపార్టీ ప్రముఖులచే దస్సతులు చేయబడిన ఎన్నిక ప్రకటనను (Draft appeal) యిప్పటి వారా మోదించడమైనది.
- 4. స్వరాజ్యవాదులును బాతీయవాదులును తదితర ఆభిమానులు వే. రామదాసు పంతులుగారి సభ్యత్వమునకు సహాయము చేసి వారికి అన్ని సమసానుములు చేయుదురని యిప్పటి వారు బ్రాహ్మించుచున్నారు.
- 5. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ స్వరాజ్యపార్టీ సభ కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనుటకై మార్చి 1 వ తేదీన జరుగవలసిన తీర్మానించడమైనది.
- 6. ఏప్రిల్ నామమున ఈపుర సెలవులలో ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ స్వరాజ్యపార్టీ మహాసభ జరుపుటకును, ఆసభకు జేశపంధుదాసు, పండిత నెహ్రూగార్ల నావాసించుటకును తీర్మానించడమైనది.

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

తూర్పుకృష్ణజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

జనవరి, 28:—జిల్లాసంఘము యొక్క సాధారణ సభ 22 తేదీన 2 గంటలకు సమావేశమయినది. ముందు 20 మంది సభ్యులకు పైగా హాజరయ్యారు. శ్రీ ప్రియసంఘమువారు నూలుచందా సభ్యత్వవిషయమున చేసినయోర్మాటు అంగీకరించినారు. సభ్యులకు ఏమటు సప్లయచేయుటకుగాను వెయ్యిరూపాయలు అడ్వాన్సుగా ఖర్చుపెట్టుటకు తీర్మానించిరి. ఈవెయ్యిరూపాయతో దూదికొని జిల్లాసంఘమువారు యెటులుచేయుటకును, కోరినవారికి ఏమటు ఇచ్చి నూలు వసూలుచేయుటకును ఏర్పాటుచేసి నారు. ఏమటు చేయించుటలో జిల్లా సంఘమువారు ప్రత్యేక శ్రద్ధచూపినగాని మంచియేమటు లభింప కాలవు. ఏమటుమంచి కానివో తరుగు చాలపోవుటయు ముతకనూలువచ్చుటయు తలుపించును.

* * *

వడ్లమన్నాడు ఖద్దరు

తూర్పుకృష్ణజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘముయొక్క సాధారణసభలో ఇప్పటికే రెండుమూడు నెలలనుండి వివాదగ్రస్త ముగా రున్న వడ్లమన్నాడు ఖద్దరుసంఘముయొక్క కల్తీఖత్తు రునుగూర్చి తిరిగి విచారణకు తీసికొనిరాబడెను. ఈసంఘమున భాగస్వామిగా నున్నటువంటియు జిల్లాసంఘసభ్యు డయినటువంటి దిట్టిచి వీరరాఘవయ్యగారు ఎలెడలోకి యివిషయము ఏలావచ్చినదని ఆశ్చర్యించిరి. కార్యదర్శిగారు అధికార రీత్యా రామే చర్యకుపెట్టినామని చెప్పినారు. ఆ. భా. ఖాదీ బోర్డువారి అభిప్రాయమును తీసికొనమని మీకు ఎవరు చెప్పినారని రాఘవయ్యగారు ఆశ్చర్యించినారు. పిమ్మట అధ్యక్షులయిన నాగేశ్వరరావుగారు ఈవిషయమున నిరీక్షణకు జరిగిన యావత్తు వృత్తాంతమును తెలియజేసిరి. అంతు ముఖ్యమైన విషయము లెవ్వియన. వీరంకిరామయ్య చేసిన సభలో వడ్లమన్నాడు, కవుతవరం, కొదాలిపంతులుల ఖద్దరులో కల్తీ జరుగుచున్నటుల నమ్మి కద్దరుతనిఖీదారుని ఏర్పాటుచేయుట పిమ్మట ఆతనిఖీదారుడు మూడుసంఘములు తనిఖీచేసి కల్తీఉన్నటుల నిర్ణయించుట, కవుతవరం, కొదాలివారు కల్తీఉన్నకొనివిచారపడి ముందు కల్తీజరుగుతుండునట్లు కట్టుదిట్టములు చేసికొనుట; ఇడ్లమన్నాడుసంఘము కల్తీతేదని ఎదురుతిరిగి పోరాడుట; పిమ్మట ఈవిషయమును విచారించుటకు చె. వెం. నరసింహారావుగారిని, మాలంపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారిని, ప్రభుల హనుమంతరావుగారిని ఉపసంఘముగా నేర్పరచుట; వారి ప్రభుమనివేదిక అసంతృప్తిగా నుండుటచే తిరిగి వారిసే నియమించుట; పిమ్మట వారు మద్దరుకలిసి వెళ్లక వారిలో ఒకరయిన మా. వెంకటకృష్ణయ్యగారు జిల్లాసభ్యులయిన మరియొకరిని వెంట బెట్టుకొని ముడినేపల్లి మీటింగు తేవగా వడ్లమన్నాడు వెల్లి తనిఖీచేసి ముడినేపల్లిమీటింగులో చె. వెం. నరసింహారావు గారు రిపోర్టును సమీక్షించుట దస్సతుచేసిన యొక నివేదికను దాఖలుచేయుట; ఈవిషయమును కార్యనిర్వాహకసభలో ఆర్పించిమాడగా ఉపసంఘసభ్యులయిన ప్రహ. రావుగారును, మా. వెం. కృ. గారును ఈవిషయమునుగూర్చి పోట్లాడుకొనుట. పిమ్మట అధ్యక్షులు యారోపార్థు సలయైనదికాని ఆనమానపడి ఆవిషయమును నిలుపుదలచేయుట; పిమ్మట ఆంధ్రరాష్ట్ర ఖాదీయనెక్సరుగారగు వేమూరి నారాయణమూర్తిగారిని అధ్యక్షులు సదరుసంఘమును పరీక్షింపగోరుట; వారుగూడ అనుమానకల్పరిని ఆభిప్రాయమిచ్చుట; వీరందరు తన్ను ద్రోహము చేయుటకే కుట్రపన్నుచున్నారనిది. వీరరాఘవయ్యగారు ఆభిప్రాయముగానుండుటచే, వారివద్ద లే. వా. మూర్తిగారు రెండుకొని యిదివరకు తమవద్దనున్న గుడ్డలను శ్రీయుత మగ్గెలాలో గాంధీగారికి మాపుట, వారు అగుడ్డలపై పడుగుబుట్లు నూలని వ్రాయుట. ఇప్పుడు సభయెదుట పెట్టినది శ్రీ మగ్గెలాలో గారి యభిప్రాయము. పిమ్మట రాఘవయ్యగారు తేదీవారి మామూలభోరణిలో అధ్యక్షులకు తదితరులకు దురుద్దేమిలును, ద్రోహములను ఆపాదించుచు నిచ్చునచ్చుటలను ఆసభ్యులుగా మార్చివేసెను. పిమ్మట అనవసరమును, అప్రస్తుతమునైన చర్చ 4 1/2 గంటలుమొదలు రాత్రి 7 1/2 గంటలవరకు జరిగినది. శ్రీ రాఘవయ్యగారు వేమూరు పట్టుటతో పోరాడుటయు, గుడ్డలు తనివని తెలిసియు, తనయెదుట స్వీకృత పంపలేదని ఆశ్చర్యించుటయు చాల కోపచీయముగా నున్నది. వే. నారాయణమూర్తిగారు పరీక్షింపగోరుటకు రాఘవయ్య

గారిని కొట్టుకున్నట్లు అడిగినప్పుడు సంఘమువారికి వాతమూల కముగ వ్రాసి కనుగొనవలసినదని సమాధానముచ్చెప్పిరి. ఈవిధముగ రాఘవయ్యగారు అనబడుచున్న కత్తును పెంచినవారయినందుకు విచారించుచున్నాము. పిమ్మట సదరుసంఘముయొక్క ఖద్దరు కత్తియని నిర్ణయించుచు, యీసందర్భమున సంఘమువారు తిమిడి కత్తి కాదని యింతవఱకు జరిపినచర్యలను గర్హించుచు నొకతీర్మానమును సభలో పెట్టిరి. తర్వాత సదరుసంఘము యిప్పుడు యెత్తినచర్యలను తేలియరచెను. అందుమీద, తమసంఘములో తమకు తెలిసిగాని తెలియకగాని కత్తి జరుగుచున్నట్లు! యిప్పుడు నిర్ధారణగ తెలియవచ్చినందున విచారించుచున్నామని రాఘవయ్యగారు చెప్పిన తీర్మానముతో నిమిత్తములేకండ చేయుట కంత ప్రయత్నించినను రాఘవయ్యగారు మొండిపట్టుదలబాపిరి. అందుమీద అధికసంఖ్యాకులచే తీర్మానము గలుపించెను. తటస్థులేగాని వ్యతిరేకము ఎవరు లేరు. కాతముయొక్క విలువను గ్రహించక సభ చాల నున్నగాని అధికప్రసంగములతోను జరుగుట చాల ఆక్షేపణీయముగ నున్నది. అధ్యక్షులు సామ్యస్వభావులగుట యిందుకు కొంతవఱకు కారణమయ్యుండవచ్చును. కాని అధ్యక్షులు అంతరియొక్క రోగ్యాటకండిననే పనిచేయుగలరు గాని లేనియెడల వారుమాత్రము ఏమిచేయుగలరు? సమష్టిమీద కలుపుకొని పనిజేసిందలసియున్నది. అధ్యక్షులకు ఉన్న అధికారమును ఉన్న పరిస్థితులలో సరిగా ఉపయోగించేయెడల ఒక్క విషయముగూడ పరిష్కారముకావాలదు. కాకాస్టిట్యూషన్ అని, రైట్టుఅని చాలమందిసభ్యులు వాని సంపూర్ణ అర్థమును గ్రహించకనే పోరాడుట చాల విచిత్రముగా కనిపించినది. కాని ప్రతిసభ్యుడు తాను చేసినచేయుటకుమాత్రమే వచ్చినానని గ్రహించినచో రైట్టు, రూట్టుమాట యెత్తవలసిన అగత్యముండదు. సభ్యులు ఇప్పటికన్న యెక్కువ కార్యదీక్షను వ్యవహారదక్షతను కనబరచవలసియున్నది; లేనియెడల మనసభలను ఏవలైగ్రామములయందో పెట్టుకొనిపప్పుడు వారియెదుట పరిపాసాపరులమయి, పరపతిని, పరువునుగూడ పోగొట్టుకొందుమేమో యని భయపడవలసి వచ్చుచున్నది.

స వ రణ లు

22 వ తేదీ పత్రికలో బందరువార్తలక్రింద మానేపల్లి నుప్రత్యాగ్రహించి మరణవార్తనుగూర్చి వ్రాయబడినవిషయమునకు పైన కీర్తికలేంద ముద్రింపబడినది. మొదటికాలంలో చివరనుండి మూడవవైపులో 'విరాట్టామిగా' కొంతస్వభావులై శ్రీచెయ్యిరన్నగారి ప్రత్యేకపాగ దక్ష పాత్రులైరి అని చదువవలెను.

తొగరాజు ఉత్సవములకుకూడ హెచ్చించు లేకుండ ప్రచురింపబడినది.

హిందూ హైస్కూలు
ఈనెల 28 వ తేదీ హిందూ హైస్కూలు స్థాపనదిన ముగిసిన పాఠశాలకు సెలవుఇవ్వబడినది.

స్వర్ణ (బాపట్ల తాలూకా)
(ఒక ఏలేఖనుండి)
నహాయనిరాకరణోద్యమము
మహాత్ముని నహాయనిరాకరణోద్యమ మారంభమనండియు, మాగ్రామవాసులు. కమితోత్సాహముతో పాల్గొని యధాశక్తి అన్ని విధముల తోడ్పడుచున్నారు. (బాపట్లలో వనాధ్యులసారి గృహములందు రాటుములపెట్టి విడికి ఖద్దరు బట్టలనే ధరించుచున్నారు. ఆంగ్లవిద్య నభ్యసించువలపురు యీ నకులు; పభుత్వ పాఠశాలలను బహిష్కరించి స్వగ్రామముందన్య కృషిచే స్వతంత్రజీవనము గడుపుచున్నారు.

శ్రీరామభట్టాభిషేక మహోత్సవము
ఇటీవల కందుకూరుకేతము మాపురజనులు ఒంగోలు జాతీయ విద్యాలయమును సంస్కృతాంధ్ర పండితులగు పనిశేషిభట్టి నుప్రసిద్ధులగు శతావధాని బ్రహ్మశ్రీ బొమ్మరాజు జానకిరామ శర్మగారిని మాపురమున కాహ్వానించి వారిచే స్వయముగ రచింపబడిన రామాయణము కూరికధగ జెప్పగొరిరి.

శ్రీకర్మ గారు
నవంబరు 15వ తేదీ కథకు ప్రారంభించి. రామకథా ప్రాశస్త్యములను. శ్రీగారి ఉభయ భాసాపాండితి. హరిదాసునందంగు గానకాలము హస్తాభినయములచే దివ్యమమన సాయంత్రముసరికి జలప మేలురజలు మూగివరకు

జాబులు

శ్రీశేషులయిన చలసాని లింగయ్యచౌదరిగారు

కృష్ణాజిల్లా కుచ్చికాయలపూడి వాస్తవ్యులును సుప్రసిద్ధ వ్యాపారులు నగు చలసాని లింగయ్యచౌదరిగారు ఈనెల 20 తేదీ యువయోగ గుడివాడపురమున శత్రుచికిత్సపొంది పరలోక గతులైనది యెట్లు కంతయు చింతించుచున్నాడను. వారి కుటుంబమునకు మా సానుభూతిని తెలుపుచు లింగయ్యగారి ఆత్మకళాంతరిగూర్పుటకు సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాడను.

చలసాని నాగభూషణం

అధికమాసము

22-1-25 ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అధికమాసమును గురించి వ్రాసినవ్యాసమును జూచిరి నిజమయిన జ్యోతిష శాస్త్ర పద్ధతికారం రాబోవు శ్రావణసంవత్సరమున అధికమాస విషయము తగవులేదు. శ్రేష్ఠమాసమందును ఫాల్గుణమాసమందును అర్ధ సంక్రమణములు గలవుగనక నిరాక్షేపణ మయిన విషయమయివున్నది. ఫాల్గుణ బ 30 లు అర్ధసంక్రమణముగలదు మరియు అమావాస్య శేషము అగుభుడియలపయిన గలదు గనక ఆక్షయ సంవత్సరమందు అధికచైత్రము యధార్థమయి వున్నది.

చిన్నము రామకృష్ణయ్య,
గుంటూరు.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా
కాంగ్రెసుసంఘము

జిల్లాలోని గ్రామసంఘకార్యదర్శులకు విజ్ఞప్తి
మనజిల్లాలో ఏలేటను ౨౦౦౦ మందికి పైగా సభ్యులను చేర్చుచున్నాము. ఈసంవత్సరము మహాత్ముడు స్వయముగా అధ్యక్షతవహించి చెనుకటికంపై ద్విగుణముగా పనిజరుపవలెనని బెల్గాంకాంగ్రెసులో కాసిందియున్నాడు. మనజిల్లా మొత్తముమీద ఈసంవత్సరము కనీసము ౫౦౦౦ మంది నై నను సభ్యులను చేర్పించవలయును.

ఖద్దరు ఉత్పత్తిచేయుటకంటె మహాత్ముని కాహ్వానకమును సరికొకటిలేదు. కావున మహాత్మునియంద ధూరాగము కలవాకెల్లరును తమ తీరిక కాలమును వ్యర్థపుద్ధుక, స్వయముగా నూచునకును, ఇతరులను నడుకుటకు ప్రోత్సహించి సభ్యులుగా చేర్చుచు వినియోగించెదరుగాక.

మరా:—౧. చందానూలుపడగలిగి ఏటలఖద్దరుధరించ జాలనివారికి జిల్లా కార్యస్థానమునుండి ఏటలు ఉచితముగా నియ్యబడును గనక గ్రామసంఘకార్యదర్శులు తమ గ్రామములోని సభ్యుల కవసరమైనయెడల ఏటలు మాపద్దతుండి తెప్పించుకొనవలయును.

౨ నూలుచందా ఇయ్యదలచినసభ్యును చేర్చుటకు దరఖాస్తుఫారములు బందరు, జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యస్థానమునుండి తెప్పించుకొనవచ్చును.

3. చందానూలును ప్రతిమాసమును ౧ వ తేదీనాటికే పంపవలయును. ఇదివరకువలై ౧౫ తేదీవరకు ఉంచునన గూడదు.

౪. చందానూలును ఇదివరకు వలై గంటూరు పంప గూడదు. మనజిల్లాలోని నూలంతయు మనజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యస్థానము బందరునకే పంపవలయును. ఈవిషయమై గ్రామసంఘకార్యదర్శులు సభ్యులందరకును తెలిపి నూలుచందాను అనవసరముగా గంటూరు పంపకుండునట్లు చేయవలసియు న్నారు.

౫. చందానూలు చిలపకుటకట్టవలసిననూలుచిట్టు (అప్పు వి) జిల్లాకార్యస్థానమున దొరికిగలవు.

భైరవభట్ట వెంకటసుబ్బారావు,

కార్యదర్శి, బందరు.

భక్తితో రామదాసు కథానుభావ్యతమును పానము చేసి గృహముల కరుగుచుండిరి. చివరకు జనవరి 5 తేదీ వైకుంఠ ఏకాదశి దినముతో రామాయణకాలక్షేపముసంభూతైగానించి ఆదినమందు రాముల పట్టాభిషేక మహోత్సవము నక్షేపుర నందెల్లడల నలంకరించి మహోత్సవము ను జరిపి పిదప కాంతిపూర్వక సంతర్పణలజేసి అగ్నివజ్రములవారికిని మృతాన్నమిడిరి. తర్వాత పదునరు భక్తిపూర్వకముగ కాసులు, బహుమతులు యథాశక్తికొనిచ్చిరి. ఎన్నియోఖద్దరు చాపులు, చిరలుచదివించబడెను. శర్మగారు శేషము భగవద్భక్తి నేగాక జాతీయభావములను విరిగజెడపల్లి మాపురజనుల డిట్టి ఉత్తేజముగలిగించుటందేని వారికంతయుకృతజ్ఞులము.

తూర్పుకృష్ణా కాంగ్రెస్ సంఘం-బందరు

ది 22-1-25 తేదీ గురువారము మధ్యాహ్నము భూమారు 1 గంట కాలమందు బందరులో జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యస్థానము నందు సమావేశమైన తూర్పుకృష్ణాజిల్లా యసాధారణ సభ్యుల సమావేశమై జరిపిన కార్యక్రమము హాజరైన సభ్యులు ౨౨ య.

౧ అధ్యక్షుని యెన్నిక:—మహారాజశ్రీ బులుకు అంజనేయులుగాని అధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనిరి.

౨ మందు జరుగవలసిన చార్యక్రమము:—హాజరైన సభ్యులందరు తాము స్వయముగానడికి నూలుచందాను కట్టుటకు అంగీకరించి. గ్రామ పట్టణకాంగ్రెస్ సంఘములకు యెవంతు యివ్వవలసినది ఏప్రియలు నెలలో జరుగు సభలో నిర్ణయింపజదును. చందా నూలు విడికించి సభ్యులను చేర్చుటకు అవసరమై నచోట్ల నెల్ల సభ్యులుగా నుండవలచినవారికి యెవంతు నూలు కట్ట గాను ఒక వెయ్యి రూపాయలు యధావ్యస్తగా యిచ్చుటకు మంజూరుచేయడమైనది. యీ రు 1000 లతోను జిల్లాకాంగ్రెస్ సంఘమువారు యేకులుచేయించి యుంచవలెను. సభ్యులను చేర్చెదమని జలాబుదారి విపించి యేకులను కావలయునని కోరువారందరికి కార్యదర్శిగారు అప్పీకునుండి ఒట్టాడ అగు టుటల పీర్పాట్లుచేయవలయును. యంతటితో జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షులగు ఆ నాగేశ్వరరావుగారే వచ్చియుండుటచే వారే అధ్యక్షులైరి.

3 ఆఫీసులో నిర్వయన్ననూలు:—యీనూలును పీలు వెంట అమ్మిచేయుటకు యాదిగువనానిని కమిటీగా వేయడమైనది. వెంట నరసింహంగారు, గొట్టెపాటి బ్రహ్మకృష్ణగారు వై. వెంకట నుబ్బారావుగారు.

౪ కార్యరం నూలువారి దూచేకులకావున అఖిలభారత ఖద్దరుబోర్డువారికి గ్రాంటు కోరవలసినదిగా ధరఖాస్తు:—సిఫార్సుచేయుటకు తీర్మానించడమైనది. యాగరఖాస్తును ఖద్దరుబోర్డు యున్ షెక్టరుగారికి పంపవలసినదిగా తీర్మానించడమైంది.

౫ ఖద్దరు ఉత్పత్తికై కో ఆపరేషన్లు సంఘమును స్థాపించుటకు య్యే ప్రారంభవ్యయములు వగైరా జిల్లా సంఘమువారు భరించవలసినదిగా కో. బడిన ధరఖాస్తు యాదరఖాస్తును చదువడమైనది. యందుకుగాను రు ౫౦-౦౦ మంజూరు చేయడమైనది.

౬ పామరలు జాతీయపాఠశాలకు గ్రాంటు యిప్పించవలసినదిగా వచ్చిన ధరఖాస్తు.

జిల్లాలో జాతీయ విద్యాలయముల అభివృద్ధికై యెట్టి ప్రోత్సాహములను పీలు బునో ఆలోచించి నివేదక పంపుటకు యూజిగువనానిని కమిటీగా నిర్ణయించడమైనది. భో. పట్టాభిషేకారామయ్యగారు, చెరుకుపాడి వెంకట నృసింహ్యంగారు సుడియారం సాంబయ్యగారు, ఆత్మూరి నాగేశ్వరరావుగారు యిటును ఆంజనేయులుగారు.

జిల్లా వాలంటీయరు బోర్డు శేర్మచుట:—వెంకటి బోర్డుశేర్మచి వారికితోడు ప్రబలహనుమంతరావు గారనిగూడా మెంబరుగా చేర్చుటకు అంగీకరించడమైనది.

వెంకటదాసయ్యగారి నూలు తగాదా:—లోగడక మిటీ సభ్యులగు నున్న బులును ఆంజనేయులు వగైరాగార్లి అభిప్రాయమును పూర్తిగా విచారించి అభిప్రాయ మిచ్చుటకు వారముకోజాలు గడువు యివ్వవలయును.

ఆడిటు రిపోర్టు:—కార్యనిర్వహక సభకు జవలివేయడమైనది. గడ్డమన్నాడు వివాదగ్రహము కల్గి ఖద్దరునుగూర్చి అఖిల ఖద్దరుబోర్డువారి అభిప్రాయమునడ మన్నాడు వివాదగ్రహమును ఖద్దరునుగూర్చి అఖిలభారత ఖద్దరు పరిషత్కారి వ్రాసిన రిపోర్టు అందులకు సంబంధించిన యితర కార్య విని సదకు పడ మన్నాడు ఖద్దరు సంఘమునుగూర్చి లోగడ యజిల్లా ఖాదీ.తీ ష్కాకారి యిచ్చిన అభిప్రాయము సరియైనదని నిర్ధారణచేయు ముయంతవరకు ఖద్దరనినిగారణ చేయించుటకు ను చరు సంఘమువారు ప్రయత్నించుటలో వర్తించిన విషయము గస్తాదెమ చున్నాము. ఉ: ప్రభల హనుమంతరావుగారు.

ఆ. కామరాజు భవా శోచలపతిగారు.
ఈ తీర్మానమును టుటకు పెట్టగా అనుకూలురు ౧౧ రు తలుములు ౬ గరు. ప్రకటించు అనుకూలుడు.

ఇడ్డమన్నాడు సంఘంతాలూకు సరకు అఖిలభారత ఖద్దరు బోర్డువారి రిపోర్టును జిల్లా పరిషత్కారి రిపోర్టునును సంబంధము లేనందున యిట్టి తీర్మానమును తెచ్చుట వ్యక్తిసంబంధమైన ష్యేషములతో వచ్చినదియై యున్నందున యేజందాలలో దీర్మానము లేనందున జాప్రస్తుతము చర్యను ఆపుట చేయవలసి నదిగా కోరడమైనది.

ప. డిట్టక. ఎ.వి. రాఘవయ్యగారు.

ఆ. గూడూరు వియ్యన్నగారు యాతీర్మానమును వ్రాసి వేయడమైనది.

౨3-౧-౨౫ వ తేదీ కోరంకానందున కార్యనిర్వహక సభ్యుల సమావేశము జరుగలేదు.

ఆత్మూరి నాగేశ్వరరావు
అధ్యక్షులు

5-వ వాయిదా నూలు పంపినసభ్యులు

సభ్యుల సం.	పేరు	జిల్లా	రిజిస్ట్రేషన్ నెంబరు	నూలు పొడవు	నూలు నెంబరు
217	మంజుల రావణిరమ్మ	విశాఖపట్నం	1744	4000	35
218	యల్లపర్తి గోపాలకృష్ణయ్య	గుంటూరు	1745	2000	11
219	వన సుబ్బారావు	గోదావరి	1746	3000	25
220	పెంట బలరామయ్య	విశాఖపట్నం	1750	2000	22
221	గాదంకెట్టి సుబ్బారాయప్ప	అనంతపురం	1752	20.0	10
222	కోకొండ జగజ్జనరావు	గంటాం	1759	2100	20
223	బి. పి. భీమప్ప	అనంతపురం	1760	2000	17
224	ఉపద్రవ్య అప్పలవరసింహం	గోదావరి	1768	4000	14
225	లేళ్ల వెంకటకృష్ణరావుపంతులు	"	1771	2000	7
226	బి. సోమన్న	"	1772	2000	31
227	వక్కలంక ప్రేరాజు	"	1778	2000	32
228	సామపూడి వెంకటరమణమ్మ	"	1777	2000	36
229	జయంతి వెంకటకృష్ణరావు	గంటాం	1779	2010	21
230	రేక్కా రాజన్నరెడ్డి	"	1781	2000	16
231	చిన్నకోట వెంకటరత్నం	గోదావరి	1782	2000	17
232	కోళ్ల చిన వీరప్పగారు	అనంతపురం	1784	2000	14
233	గరిమెళ్ల సత్యనారాయణ	గంటాం	1785	2215	26
234	చక్కాల వెంకటనరసయ్య	నెల్లూరు	1786	2000	19
235	తామర కోవకొనా హేలు	అనంతపురం	1787	2000	19
236	అప్పలకంపూరు పొన్నురుసా హేలు	"	1788	2810	20
237	నార్సేపాటి చంద్రశేఖరం	గుంటూరు	1792	2000	40
238	వడ్డమూడి బుద్ధిసచ్చిరాజు	గోదావరి	1794	1000	24
239	దేశభట్ట రంగయ్య	నెల్లూరు	1812	2000	13
240	కల్లుకోవి నరసింహరావు	అనంతపురం	1802	1701	41
241	సి. హెచ్. వెంకటప్పారెడ్డి	ప.గోదావరి	1490	2000	10
242	కోటగిరి నూరమ్మ	ప.కృష్ణా	1445	2200	32
243	సింహ్యంభట్ల నూర్యనారాయణ	గోదావరి	1748	2000	19
244	నివల కృష్ణమూర్తి	గంటాం	279	1516	7
245	అబ్బూరి జగన్నాథశర్మ	"	290	1252	11
246	కొమ్మిసేని అంజయ్యచౌదరి	గుంటూరు	856	2000	20
247	కుప్పా శ్రీరామశర్మ	"	857	2000	28
248	గాదిరాజు లక్ష్మీనారాయణ	"	858	2000	20
249	యిటికాల నూర్యనారాయణ	"	448	2100	22
250	అమ్మతన్న రాఘవయ్య	"	652	1000	24
251	హెచ్. రామారావు	ప.గోదావరి	1088	2000	38
252	చర్ల నూర్యనారాయణ	"	1044	2000	14
253	కె. సత్యనారాయణమూర్తి	"	1057	2000	16
254	మారేపల్లి రామచంద్రకౌత్తి	విశాఖపట్నం	1078	2000	30
255	పుట్టా అమరయ్యరెడ్డి	"	1189	2800	14
256	పూడిపెద్ది వెంకట్రావు	గంటాం	1878	2000	19
257	కొంబాయి శ్రీనివాసరావు	"	1897	400	12
258	వంకా సుబ్బారావు	ప.గోదావరి	1515	1200	19
259	యాపాపల కృష్ణమూర్తి	గుంటూరు	1615	2000	28
260	పత్తిరాజు శ్యామలాంబ	ప.గోదావరి	1714	2800	16
261	గ. ప. న. శర్మ	విశాఖపట్నం	1809	500	37
262	ముడిగొండ నాగలింగం	గోదావరి	1814	18000	16
263	గురిలింపం అప్పలనాయుడు	గంటాం	1815	2000	11
264	గురిలింపం లక్ష్మీనారాయణనాయుడు	"	1816	2000	16
265	బి. సి. వై. నారాయణశర్మ	ప.గోదావరి	1817	2000	19
266	కొల్లా వెంకట్రామయ్య	తెలియదు	1818	2000	32

చెన్నపురి బజారుధరలు

జనవరి 27-వ తేది మంగళవారము

(1) ధాన్యములు

చినియాల కా 1.5 క 80.0.0 మొదలు 41.0.0 వరకు	
చియ్యాల బస్తాలు మొదలు 30.0.0 వరకు	
మనుమ తొనలి, క 43 గలది క 14.0.0 14.8.0	
నెల్లూరి, కిటా, ,, 15.8.0 16.0.0	
కిట్టి, ,, కిటా, ,, 16.4.0 16.8.0	
రాసులు కా. 164 బస్తా 1.5 ,, 8.12.0 9.0.0	
శుభ్రము ,, ,, 20.0.0 24.0.0	

(2) పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1.5 క 205 క 11.0.0 క 12.0.0	
నెనగలు ,, కిటా, ,, 10.8.0 11.6.0	
పెసలు ,, కిటా, ,, 11.8.0 12.4.0	
మినుములు ,, కిటా, ,, 18.0.0 16.0.0	
తొలపలు క 164 ,, ,, 9.4.0 11.4.0	

(3) నూనె వస్తువులు

శుభ్రనూనె కా 1.5 క 160.0.0 165.0.0	
నెయ్యి మ 1.5 ,, 14.0.0 22.0.0	
కొండాపురం శేరునెనగపప్పుకా 1.5 ,, 55.0.0 60.0.0	
ఇతర ప్రదేశము ,, ,, 50.0.0 58.0.0	
శేరునెనగనూనె గానుక కా 1.5 క 120 మి.క. నూనె 115	
అనుదము కా 1.5 క 145.0.0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

కాయపశువు కా 1.5 క 155.0.0 160.0.0	
మారపశువు ,, క 180.0.0 185.0.0	
మిరపకాయలు(గుంటూరు) కా 1.5 క 129.0.0 140.0.0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1.5 క 50,55	
కాళనా నీలిపాయకట్టు ,, క 70, 75	
చెల్లము కా 1.5 క 85.0.0 90.0.0	
చింతకండు కా 1.5 క 80.0.0 89.0.0	

(5) ఇసుము

పట్టా రకం కా 1.5 క 82.0.0 88.0.0	
చదరంక ,, 82.0.0 85.0.0	
రవుండు ,, 82.0.0 85.0.0	

(6) లోహములు

పండి 100 కుంటుక క 72.0.0 77.0.0	
బంగారము, కుంటుక 1.5 క 21.8.0 22.8.0	
సవరను 1.5 క 14.8.0	
ఇర్రడి కా 1.5 క 275.0.0 280.0.0	
రాగి కిటా క 825.0.0 880.0.0	
అస్కాచక్కెర కా 1.5 క 84.8.0 85.6.0	

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవుకృష్ణము 20 కిలోలు క 70 72.0.0	
తొట్టికృష్ణము కిటా ,, ,,	
సింహం కిటా ,, ,,	
గుర్రం కిటా ,, ,,	

(8) దూది

కోండా పశుకాయక 1.5 క 820.0.0	
-----------------------------	--

(9) నూలు

కోయంబుకూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1.5 క 7.8.0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1.5 క 8.12.0	
పుల్లూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1.5 క 8.12.0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1.5 క 7.12.0	
మోరేనుగ నెం 20 క 11.4.0	
బాన్ నెం 20 ,, ,, 40 ఏ కిటా అయినను క 13.11.0	
గోదావరి నెం 12 1/2 క 9.0.0	
నర్సాపేట నెం 24 1/2 క 11.2.0	
14 1/2 కిలోల కా. క 8.12.0	
నెం 20 చెన్ని సింహం యీకె క 11.4.0	
నెం 22 ,, ,, క 11.8.0	
నెం 12 1/2 చెన్ని పర్కను క 9.0.0	
నెం 14 1/2 ,, ,, క 9.4.0	

దంతశూల వారి

కెల సీసా 1.5 0.8.0. బి. పి. సహా 0.14.0

దంతశూలకు వైద్యము, రసపట్టు, పుష్టిపదార్థములు, మళ్లిన కిటికీ వంతములు మొదలగునవి కారణములు. సోపియల చోట కూడిన మందులలో కడిపి పెట్టిన సోపి మొదలైన వావును. అమ్మకాంబనము కిటా, మదరాసు - నాంకాయ

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (కడి అణాలు)

శ్రీమదుల్లాసినీ (పాపభయంహరకృష్ణము) నువధికి మాత్రలు దివ్యాత్మకము. అశిర్వాదులు, అమృతి, అమృతంబు, అగ్నిమాంద్యము, అతిహామము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలమును, పిక్కలు, పూర్వములు, శరణు, ప్రేమ, అనుభవము, మొదలగునవియును గలిగిడి నొత్తులను బోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు చేర్చును.

ఈ మాత్రలు మేనావార నొప్పులను మొదలైన మాన్యును. యిందు అనేకమివధులు చేరినవి. అనుభవము గల పౌషకధనుగుణితరణ పరమహంసక్రియ యిది చెప్పకయ్యను. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. విరువాత:-

(1078) ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పాప భయములు, ఎలకర, కృష్ణాజిల్లా.

అనందచంద్రిక

చమత్కార చంద్రికన్న చమత్కారమై హాస్యరస భరితమై అనందకరమైన విసోద గ్రంథరత్నము. ఇందు శృంగార చమత్కారములు నెరవారల యొక్క చమత్కారములు సరసుల చతురసంభాషణములు, ముద్దుప్రసాద చాతుర్య పద్యములు, లంబోదయము, వంధకర్మము, సకల గుణాభిరామము, సోమరసోక్తి, అన్యతాపాదీ, బావమరదులు, వదినలు, తాతా మనుములు మొదలగు హాస్యపద్యములును, చిత్రసమస్యలు అనేక విసోదపద్యములు విలసిల్లును అనందచంద్రికలు కదవలలు చున్నవి.

చమత్కార చంద్రిక

చమత్కార పద్యములు, శృంగార పద్యములు, హాస్య పద్యములు, సమన్యాపద్యములు, వేళ్లపద్యములు, వేళ్ల మాతల పద్యములు, విలుల పద్యములు మొదలగు అనేక విసోద పద్యములుగల చమత్కార గ్రంథరత్నము కల రు 0-12.0.

మంగిపూడి వెంకటశర్మగారు,

కలకత్త, కృష్ణాజిల్లా.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బీతో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెట్టివీది మదరాసు.

జర్మనీవారిచే శాస్త్ర ప్రకారము మాతనముగా కనిపెట్టబడినది.
బర్లినులోనున్న డాక్టరు వాన్ గ్రాన్ అడు పై యఫ్ గారిచే కామశాస్త్రమునందు
కనిపెట్టబడిన నూతనకల్పనలు.

నర్ వాన్ యాన్:—అంటువ్యాధులు రానీయక ఆటంకపరచును.
లిబిడిన్:—నపుంసకత్వమును శాశ్వతముగా పోగొట్టుటలో ప్రసిద్ధి కెక్కినది యిదియొక్కటియే.
ఆన్ టెక్సు:—స్వభావ విరుద్ధములేక గర్భమును ఆవును.
ఓవర్లైన్:—స్త్రీలకు గలుగు నశల వ్యాధులను కుదుర్చు ఔషధము.

అన్ని పట్లములలోను ఏజంట్లు కావలెను. పూర్తి వివరములకు ఈ దిగ్గవ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

Genz Wheeler & Co., (F. DEPT)

3, Commercial Buildings, Clive Street, CAICUTTA.

"Madras Representatives, R. A. AGENCY (రా. అ. ఏజెన్సీ)

8, Broadway (Upstairs) Madras.

సిటీ మోటారుపాఠశాల మదరాసు
తెలిఫోను నెంబరు 148

ఇచ్చట నుంచి అనుభవముగలవారిచే మోటారు బండిని
నడుపువిధానము, మెకానిజమ్, మెయింటెనెన్స్ నేర్పబడును.
మరియు మోటారుబండ్లు మరమ్మత్తులు, రంగులు వేయుట
వగైరా అన్ని పనులును చేయబడును.
యోగ్యతాపత్రములు మంచినీపులులైన ఆటో ఇంజనీ
ర్లచే ఇయ్యబడును.
అన్ని విధములైన ధరలు సరసముగా యుండును. వివర
ములు తెలియగోరువా రీకిందివిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

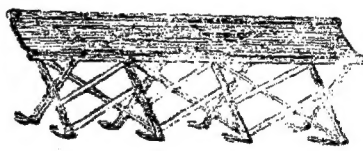
మేనేజరు,

సిటీ టాక్సీ కంపెనీ, 1736

2/3 అంపర్స్ ఫోర్ వీల్స్, జి.టి. మదరాసు.

(బ్రాడ్వేడు పడమటివీధి)

స్వదేశీ కాంపు ఫర్నిచరు

(1) కాంపు టేబుల్
చేర్ 1 వ రకం
రూ. 8.
2 వ రకం రూ. 7.

(2) మడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18.
(3) ఎక్స్ కాన్ వానుచేర్ రూ. 4,
(4) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రూ. 8-8-0, 2 వ రకం రూ. 8.
క్యాబిలగు, యితిర వివిధములకు ప్రాసిన పంపబడును.

పి. వీరాస్వామినాయు అండ్ సన్స్

నర్సరావుపేట, గుంటూరు జిల్లా

22 ct ROLLED GOLD WRIST WATCHES

This is a very newest style watch fitted with high,
grade Swiss mechanism. Glass crystal lined, figures Arabic
or Roman. Its design and finish will
satisfy the most critical test. And an
appearance equal to sovereign gold,
very charming to look at and perfect
time-keeper Guaranteed for 6 years.

Rs 12/8
18 Carat Rolled Gold wrist watch Rs. 7
guaranteed for 3 years.

World famed "B" Time piece Rs. 2/8
German Alarm Time piece Rs. 5/-
"Negro" Alarm Time piece Rs. 5/-
Double bell Alarm Time piece Rs. 6/-
All guaranteed for 3 years

14ct Emden fountain pen 14ct gold nib Rs. 2/8

Write to: **V. S. WATCH Coy.**

P. O. 105. MADRAS.

బట్టలవర్తకులకు నిజమే

మావద్ద ఇండియా, చైనా, జపాను మొదలగు స్థలము
లలో ఉత్పత్తియైనట్టుతో తెయ్యైన పట్టు ఉత్తరీయములు,
పంచలు సరిగ్చేర్చిన సాధారణములు, కోటింగులు, పర్మింగులు
ఇతరరకములు క్రాపలసినవారు మాకు తెలిసిన ధరలపట్టిని
పంపెదము.

బళ్ళ చిన్న కామరాజు & బదర్లు,
పట్టుబట్టలవర్తకులు, పెద్దాపురం (గోదావరిజిల్లా)

కా మి ని యా నూ నె

వెంట్రుకల అమృతము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

వెంట్రుకలు దువ్వినప్పుడు ఉడుకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఉడక మొదలుపెట్టి పూర్తిగ
పాడగును బట్లుకాదు.

నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజ
ముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేబాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ
దివ్యావధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును.
కబచరీక్షవల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల సతిశుభ్రపరచును.
బుడ్డివెల 1 రూపాడయి. 3 బుడ్లఖరీదు రూ 2-10-0.

126

వీచీచారీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

రీజిష్టరుచేయబడినది)

మీకు ఏసువాసన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు

అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలనందు చుక్కల చేసికొన్న పరిమళ
ద్రాం బుడ్డి 0-12-0 } మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
ద్రాం బుడ్డి 0-8-0 }

పై కామియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులము ప్రతిచోటను విక్రయింప
బడును. లేకున్న పోలుపడెట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 బామ్బాయిరోడ్, బొంబాయి (ఇది ప్రసిద్ధి చెడియినది)